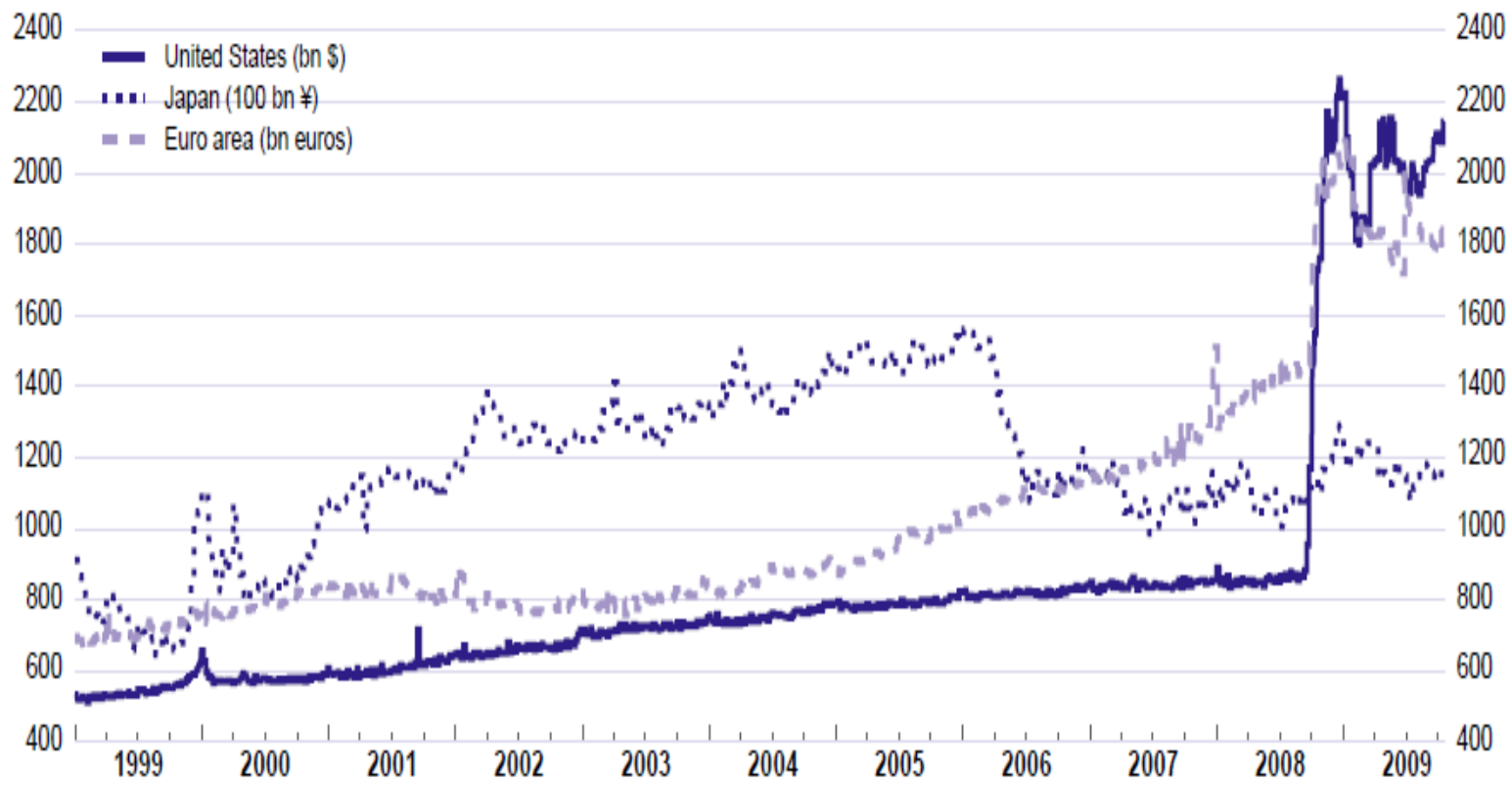

GLOBAL KRİZ, GELİNEREN NOKTA ve 2011

Yaşar ERDİNÇ

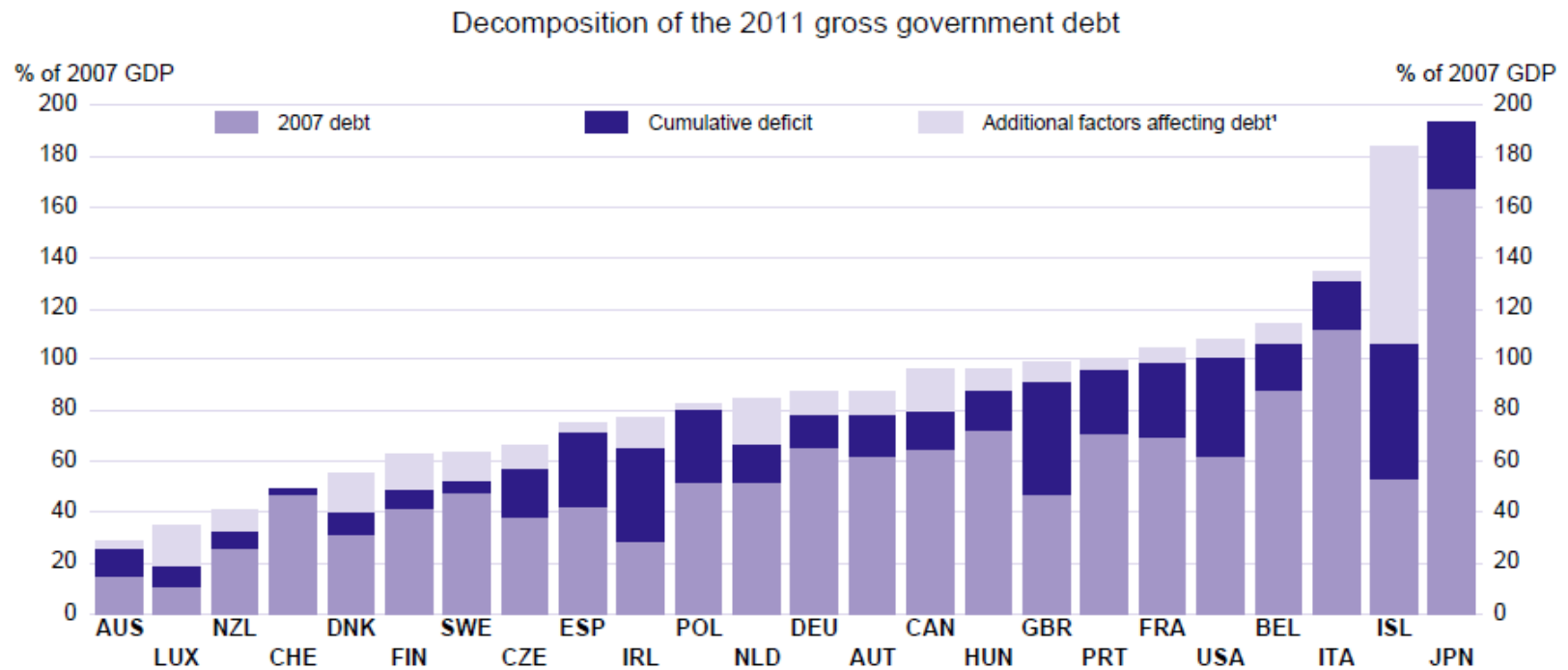
MERKEZ BANKASI PARASI!

Figure 1.13. Central bank balance sheets have expanded strongly in the United States and the euro area

DEVLET BORÇLARI!

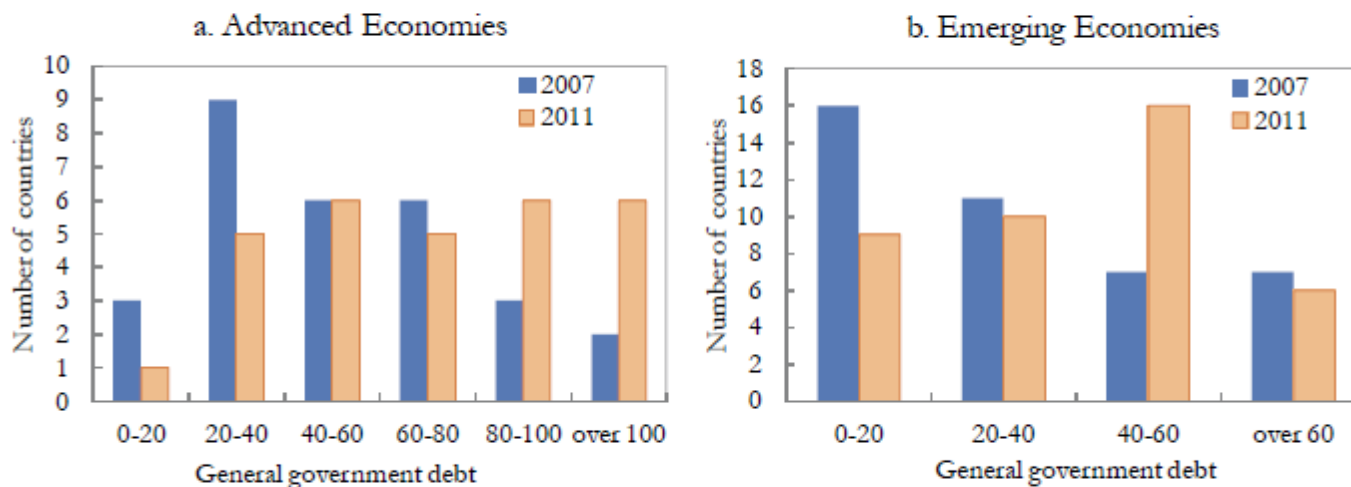
Figure 1.14. Government debt levels are pushed up to record highs

1. 2011 debt minus the sum of 2007 debt and the cumulative deficit for 2008-11. This includes debt-increasing equity participations in companies.

DÜNYA TERSİNE DÖNÜYOR!

Figure 1.8. Government Debt Distribution, 2007-11
(Percent of GDP)

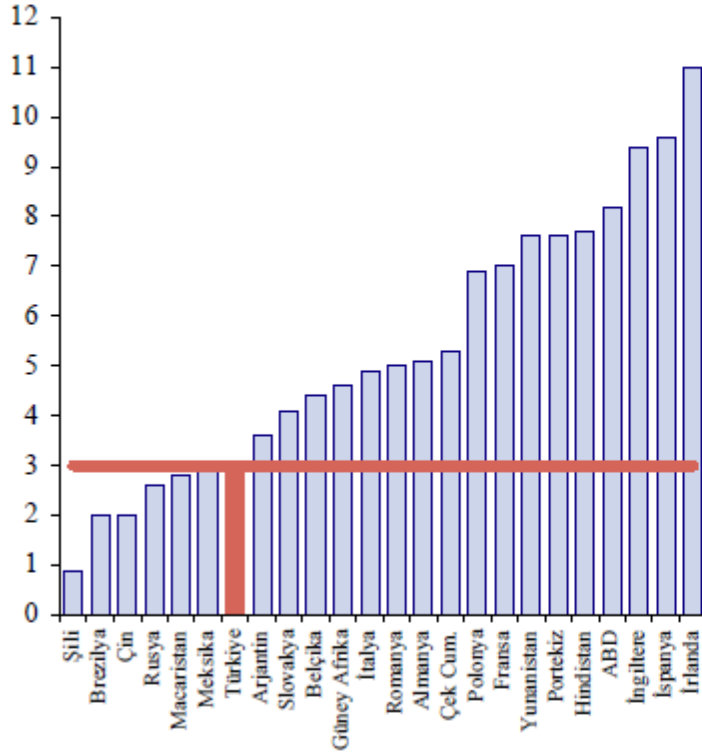

Source: October 2010 WEO and IMF staff estimates.

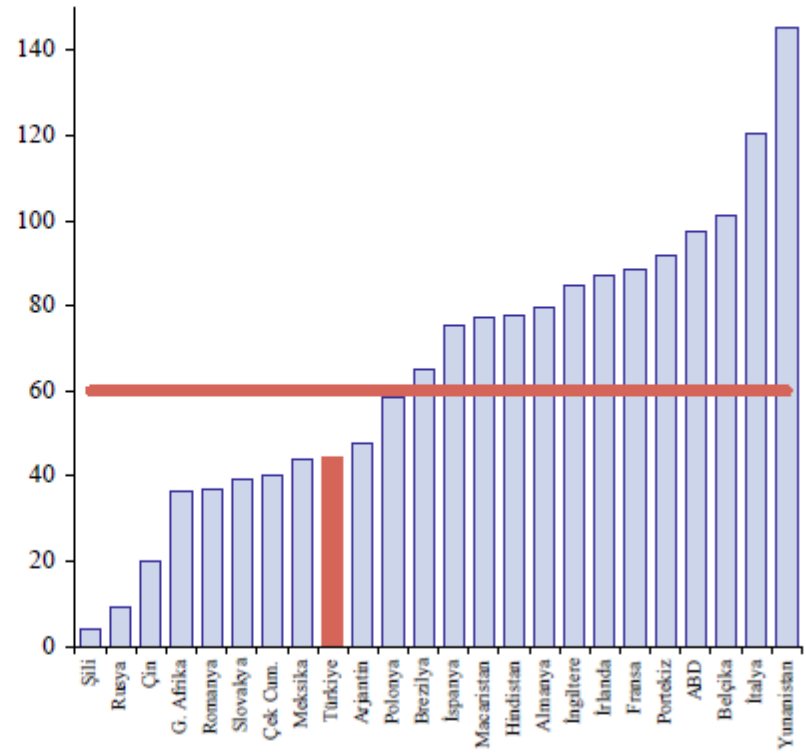
DEVLET BORÇLARI ve BÜTÇE AÇIĞI

Grafik 6.1. 2011 Yılına İlişkin Bütçe Açığı ve Kamu Borç Stoku Tahminleri

Bütçe Açığı
(GSYİH'nin Yüzdesi Olarak)

Kamu Borç Stoku
(GSYİH'nin Yüzdesi Olarak)

Kaynak: IMF, Fiscal Monitor, Mayıs 2010.

KİMİN NE KADAR KAYNAĞA İHTİYACI VAR?

Table 2.1. Selected Advanced Economies' Gross Financing Needs, 2010-11¹
(Percent of GDP)

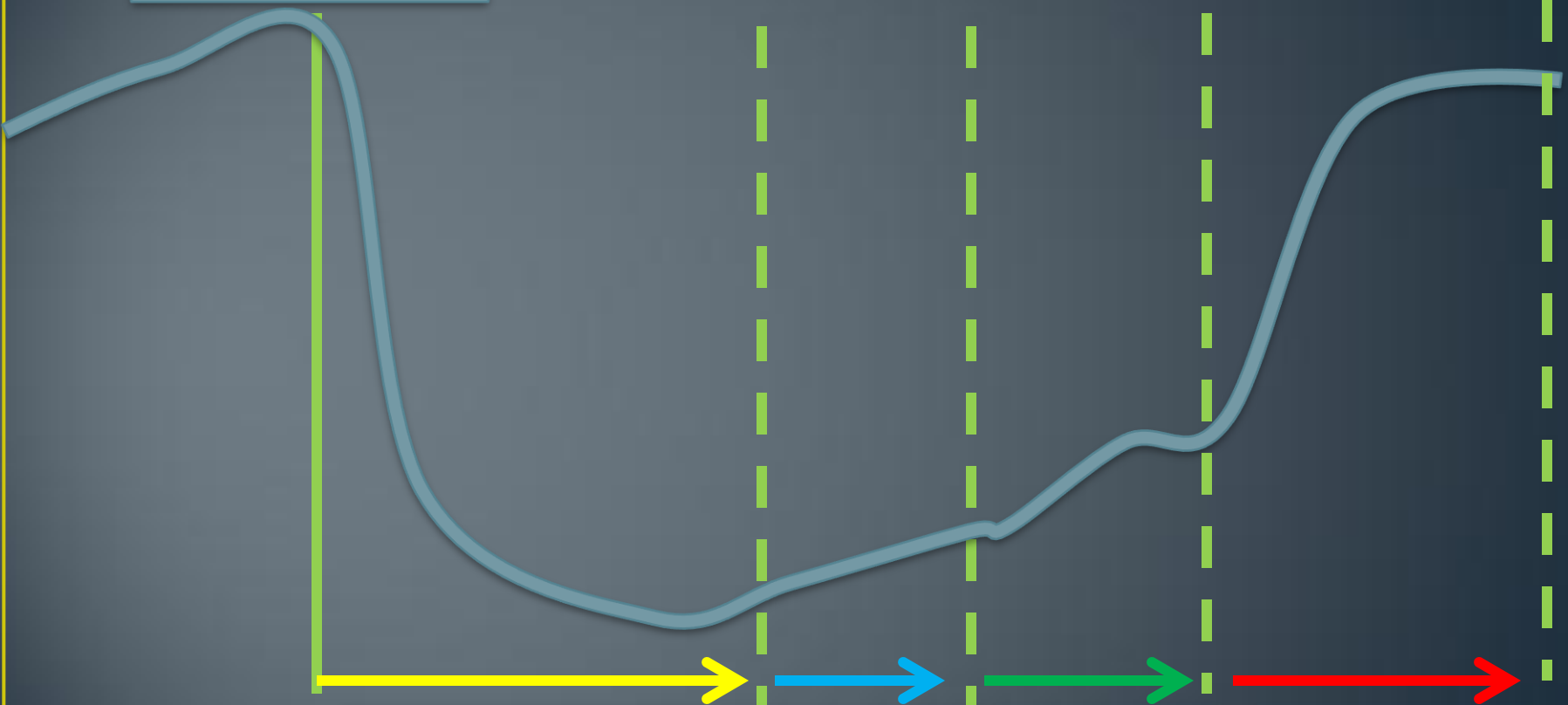
	2010			2011		
	Maturing Debt	Budget Deficit	Total Financing Need	Maturing Debt	Budget Deficit	Total Financing Need
Japan	43.4	9.6	53.0	48.9	8.9	57.8
United States	15.4	11.1	26.5	18.1	9.7	27.8
Italy	20.3	5.1	25.4	18.2	4.3	22.5
Ireland ²	6.5	31.9	38.4	6.1	11.8	17.9
Belgium	17.8	4.8	22.6	18.4	5.1	23.4
France	14.3	8.0	22.3	16.0	6.0	22.0
Spain	10.8	9.3	20.1	11.0	6.9	17.9
Portugal	11.6	7.3	18.9	15.5	5.2	20.7
Greece	10.3	7.9	18.2	16.5	7.3	23.8
Canada	13.1	4.9	18.0	13.3	2.9	16.2
United Kingdom	5.3	10.2	15.5	7.5	8.1	15.6
Germany	8.5	4.5	13.0	9.1	3.7	12.8
Finland	9.1	3.4	12.5	9.3	1.8	11.1
Sweden	4.1	2.2	6.3	4.5	1.4	5.9
Australia	1.5	4.6	6.1	2.0	2.5	4.5
Weighted Average	17.0	9.1	26.1	19.3	7.6	26.9

KRİZLERDEKİ ŐAŐIRTICI NOKTALAR?

- 42 önemli kriz incelemesi sonrasında bazı çarpıcı noktalar ortaya çıkıyor.
- 1. Kriz sinyalleri
- 2. Krizin ortaya çıkışı
- 3. Kriz sonrası 6-9 ay arası
- 4. Kriz sonrası 9-12 ay arası
- 5. Kriz sonrası 15-24 ay arası
- 6. Normal dönem

KRİZLERİN ÇİZDİKLERİ

KRİZ ANI

6-9 AY
Her şey daha kötü olacak

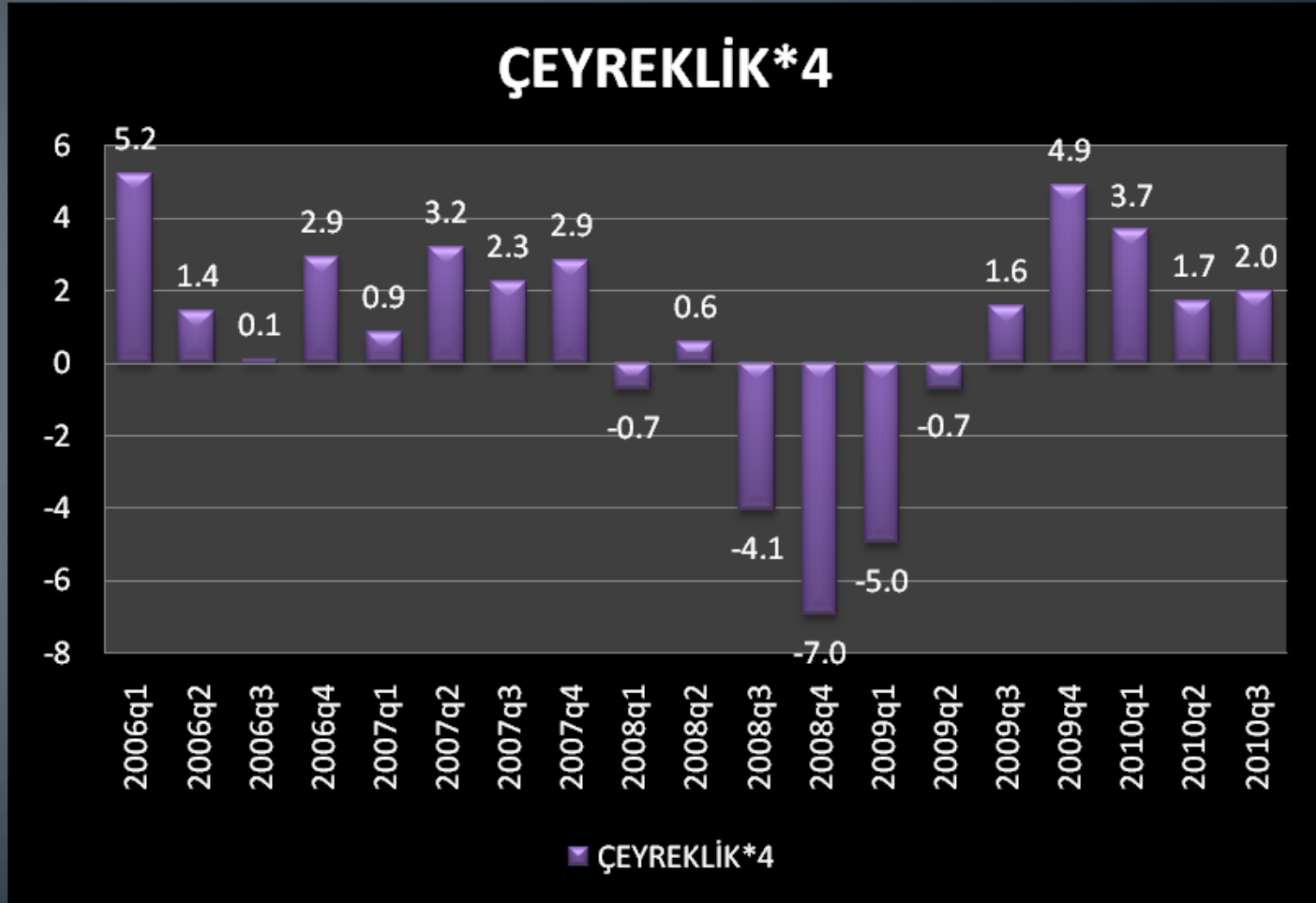
9-12 AY
Dip görüldü mü?

12-15 AY
Evet dip görüldü

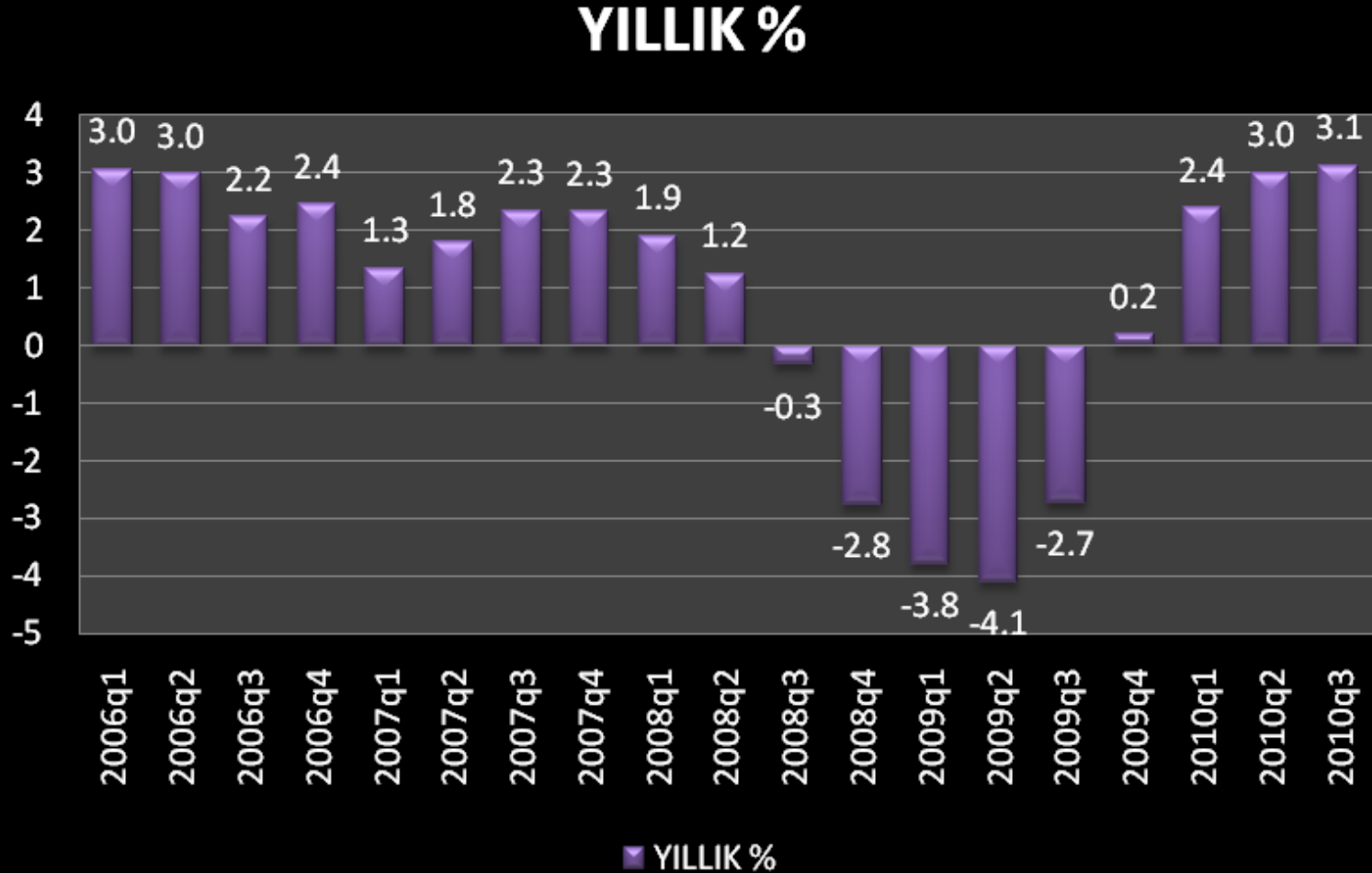
15-24 AY
Hızlı toparlanma

ABD'DE SON DURUM NE?

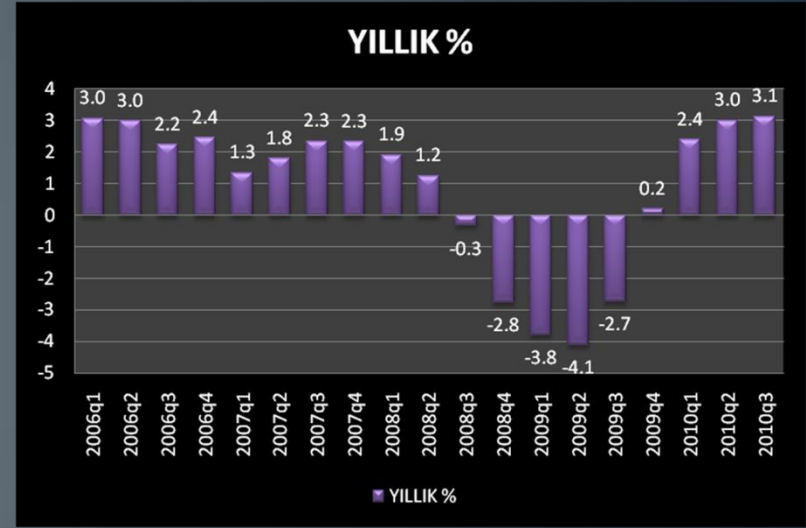
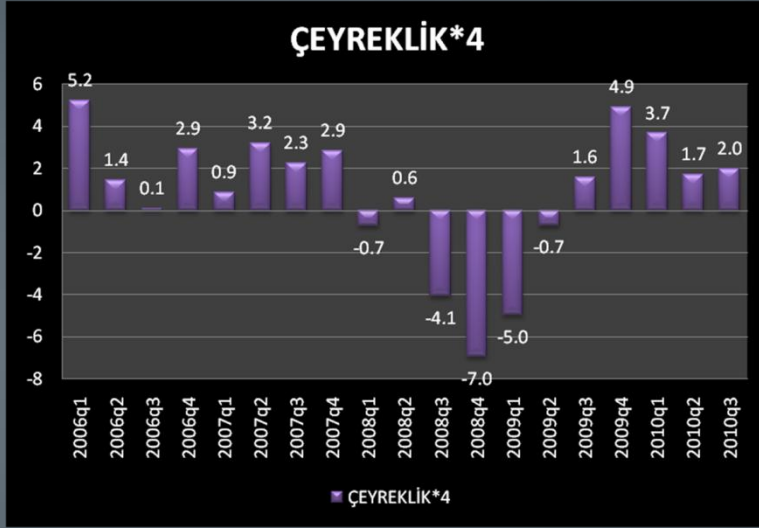
ABD –BÜYÜME (Çeyrek Dönem*4)

ABD –BÜYÜME (YILLIK % DEĞİŞİM)

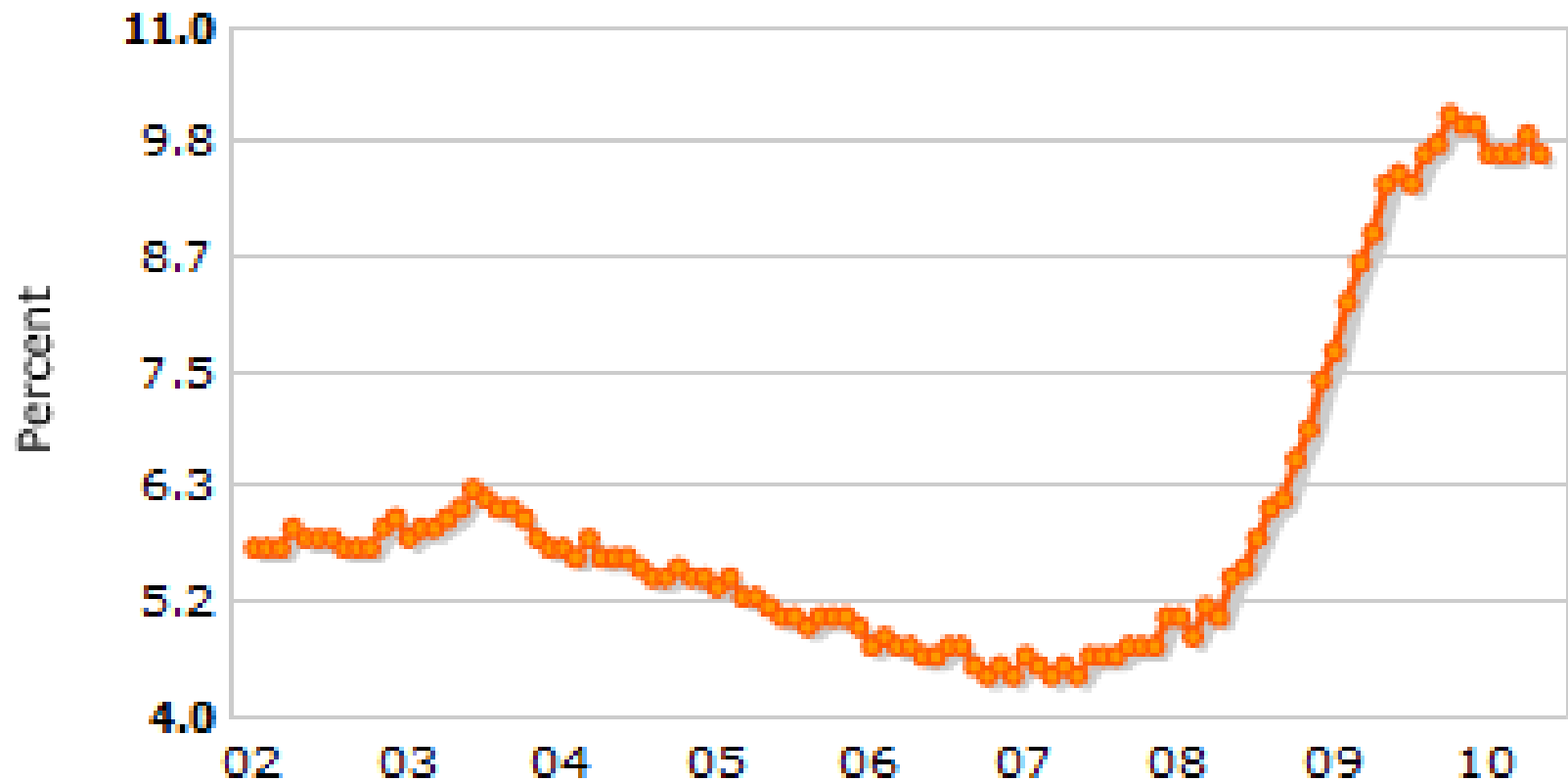

ABD –BÜYÜME (İki Grafik)

ABD – İŞSİZLİK

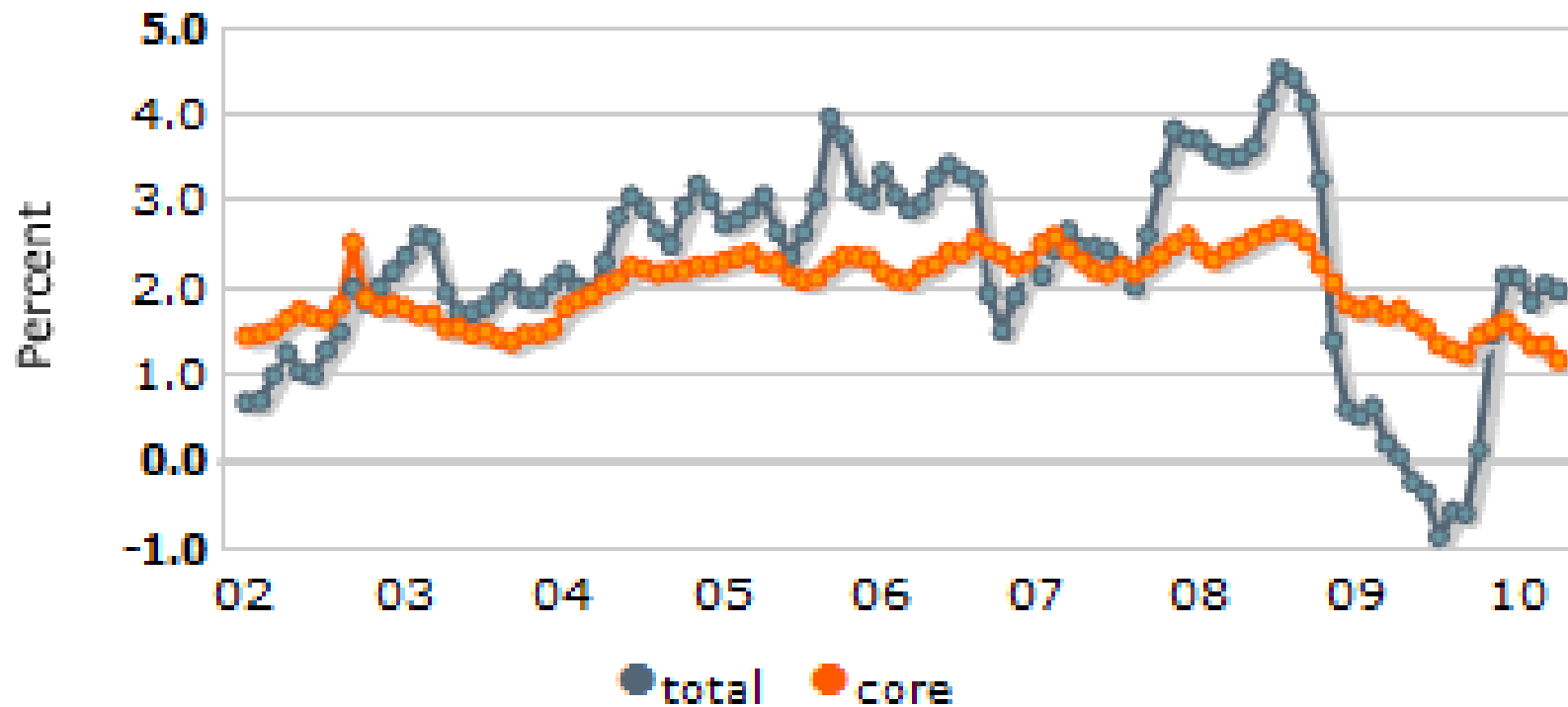
Unemployment Rate

Source: BLS, as of May 2010.

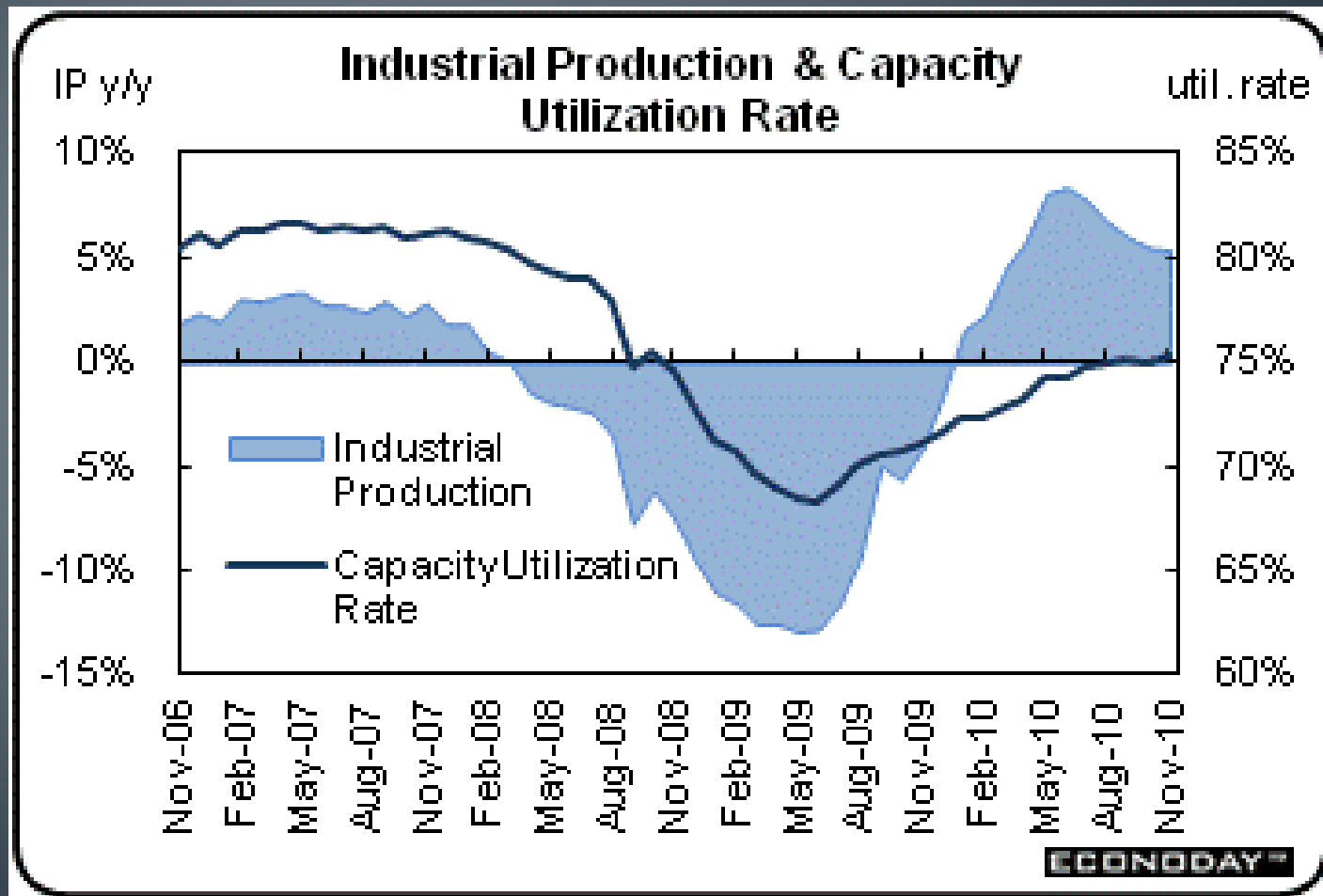
ABD – ENFLASYON

PCE Price Inflation
12 month % change

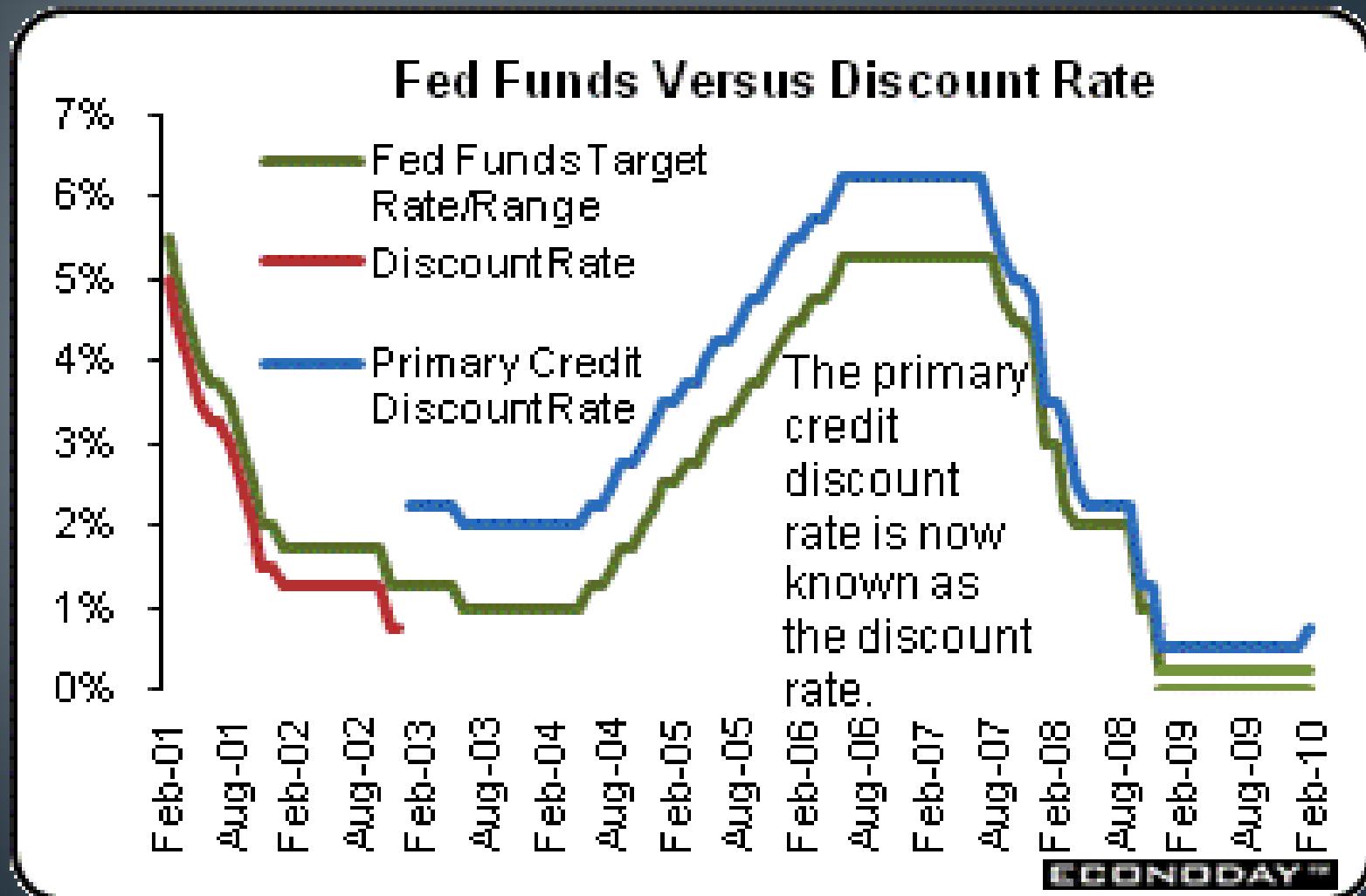

Source: BEA, as of April 2010.

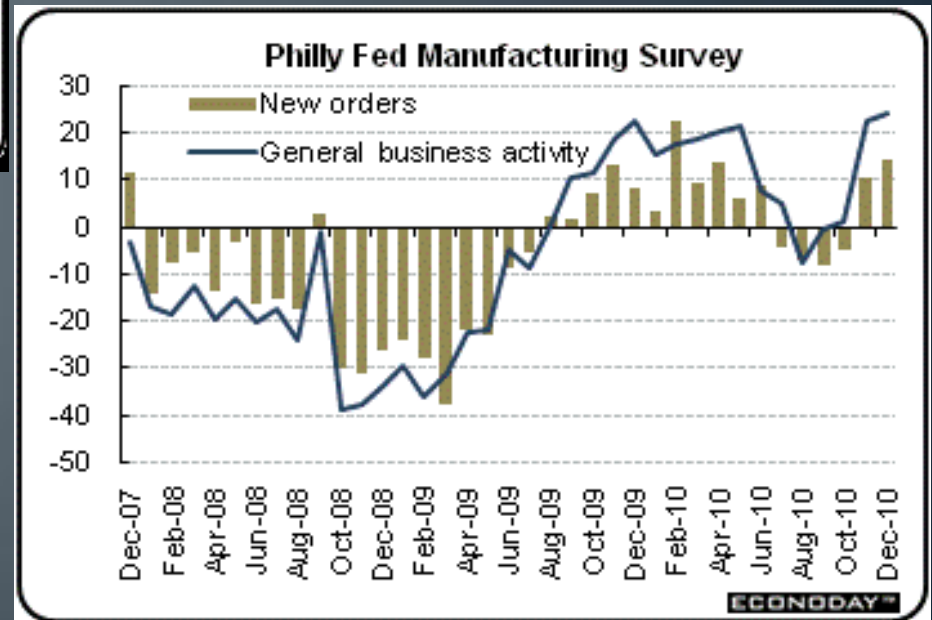
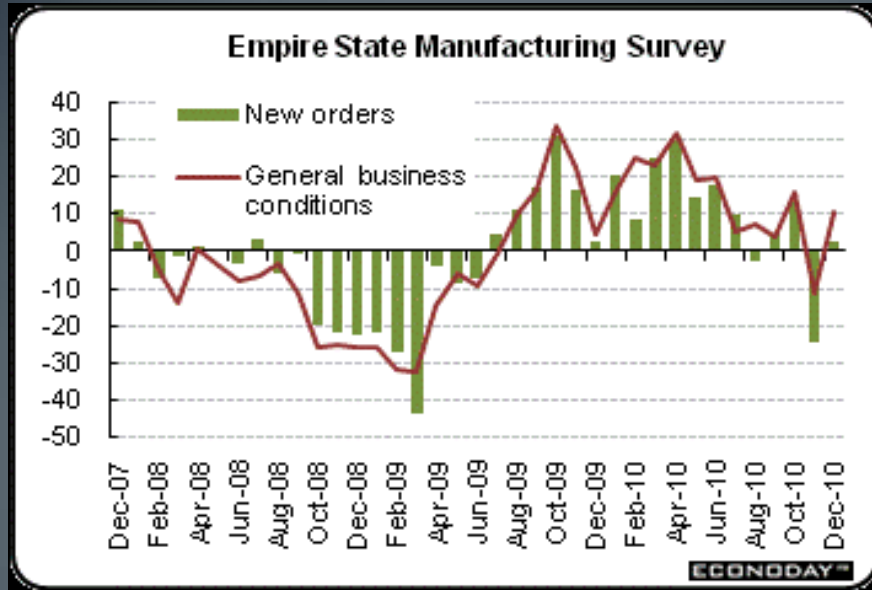
ABD –KKO ve SANAYİ ÜRETİMİ

ABD – FAİZ ORANLARI

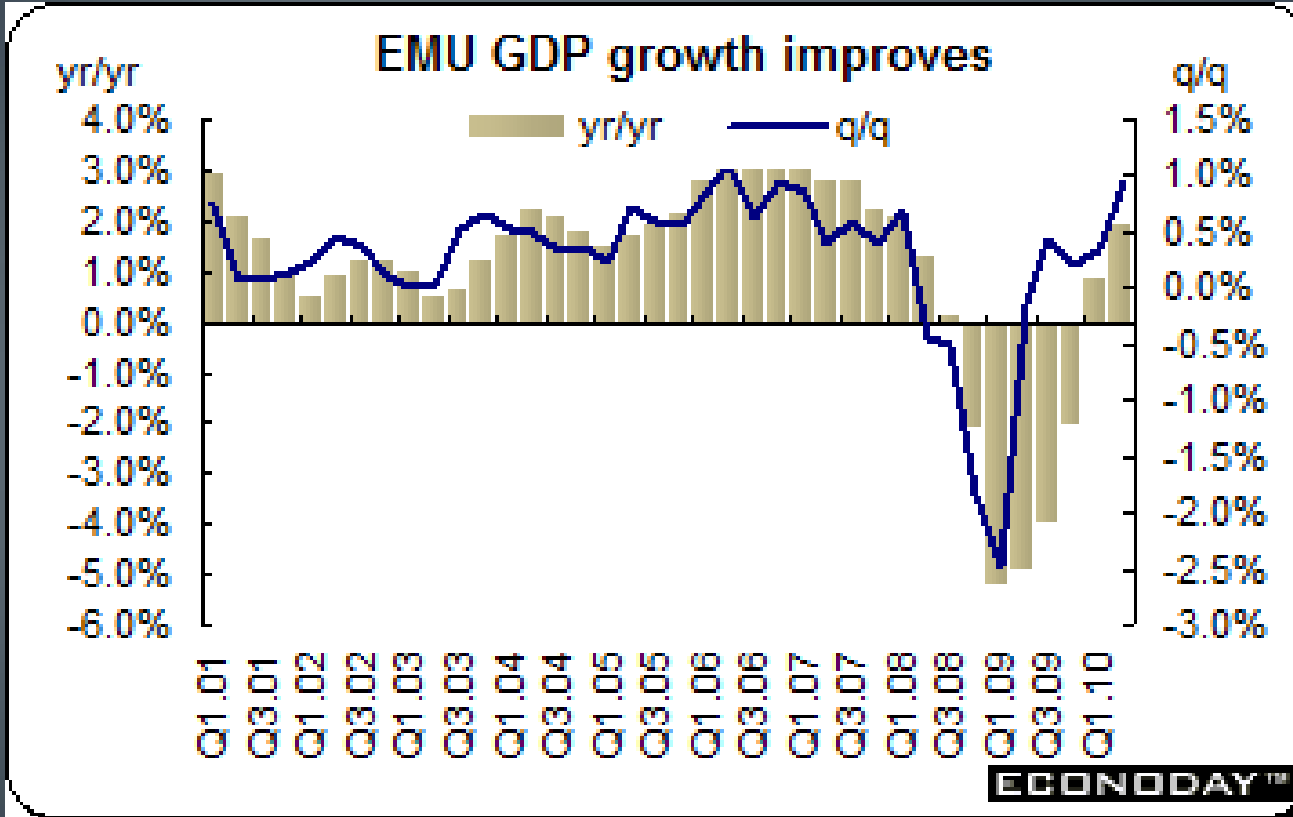

ABD – İMALAT SANAYİ

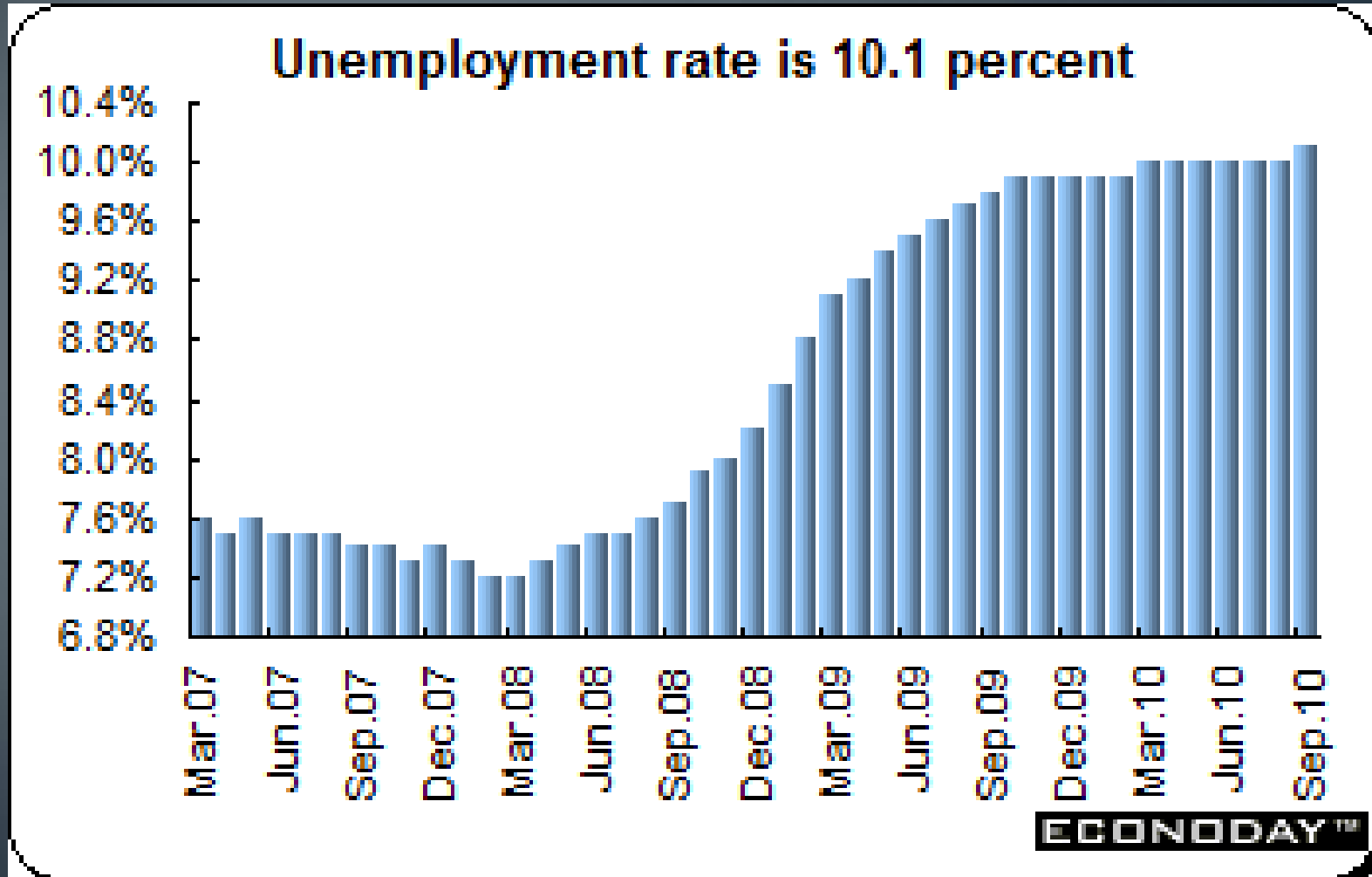
**AB'DE SON DURUM
NE?**

AB – GSYİH

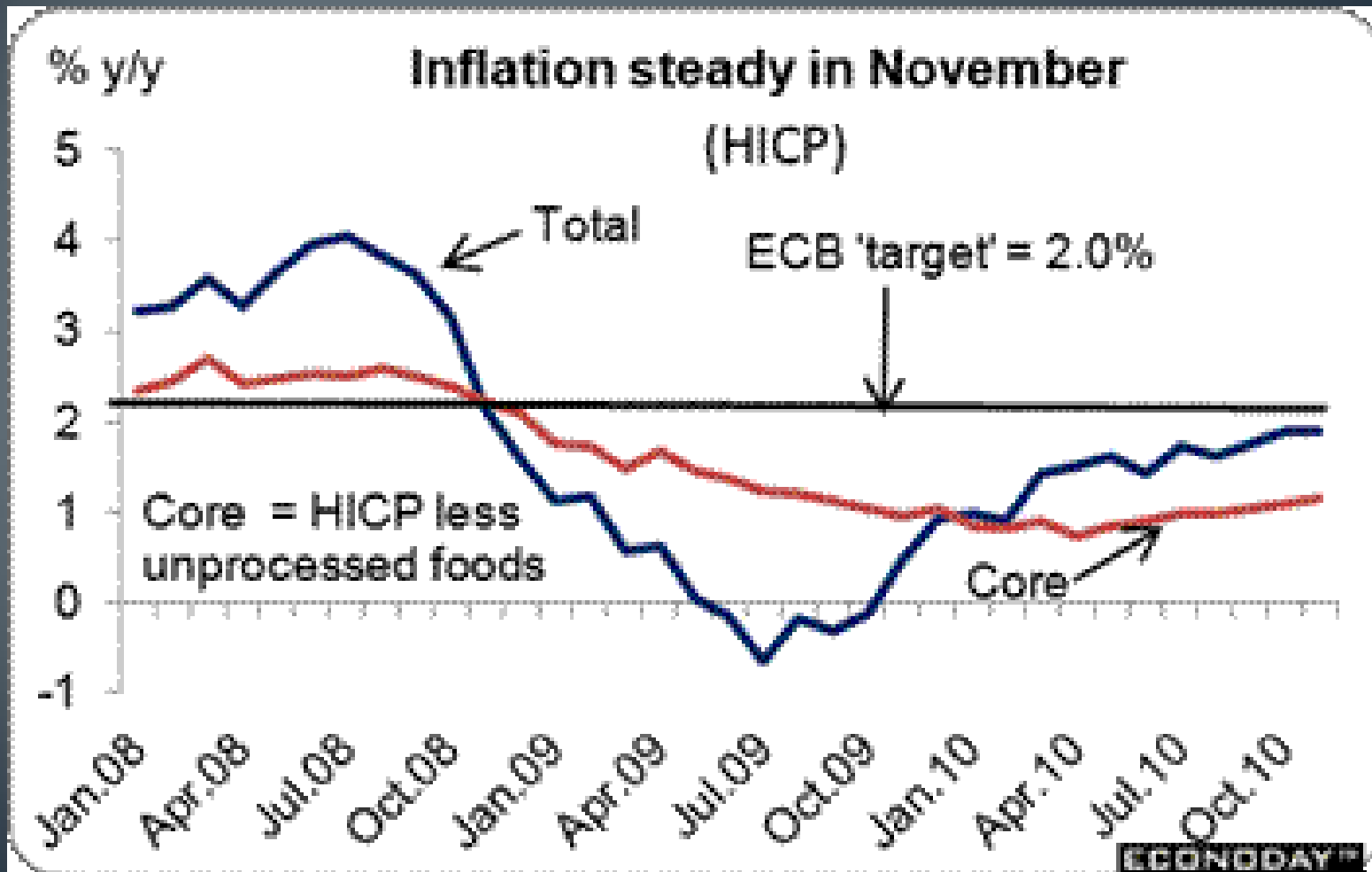

İkinci çeyrek büyüme yüzde 1 seviyesinde oldu. Yıllık bazda ise büyüme yüzde 1.9 gerçekleşti.

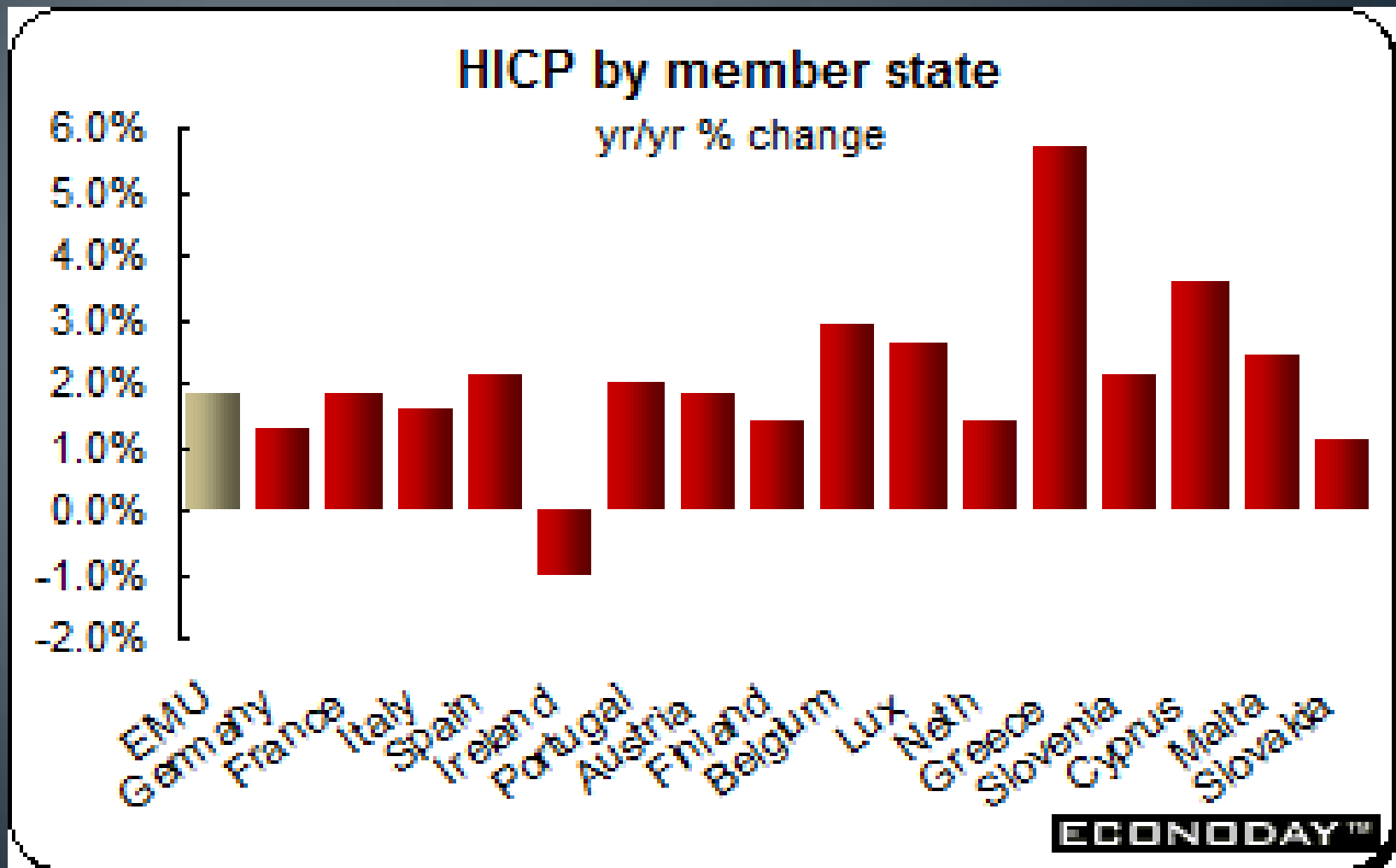
AB – İŞSİZLİK

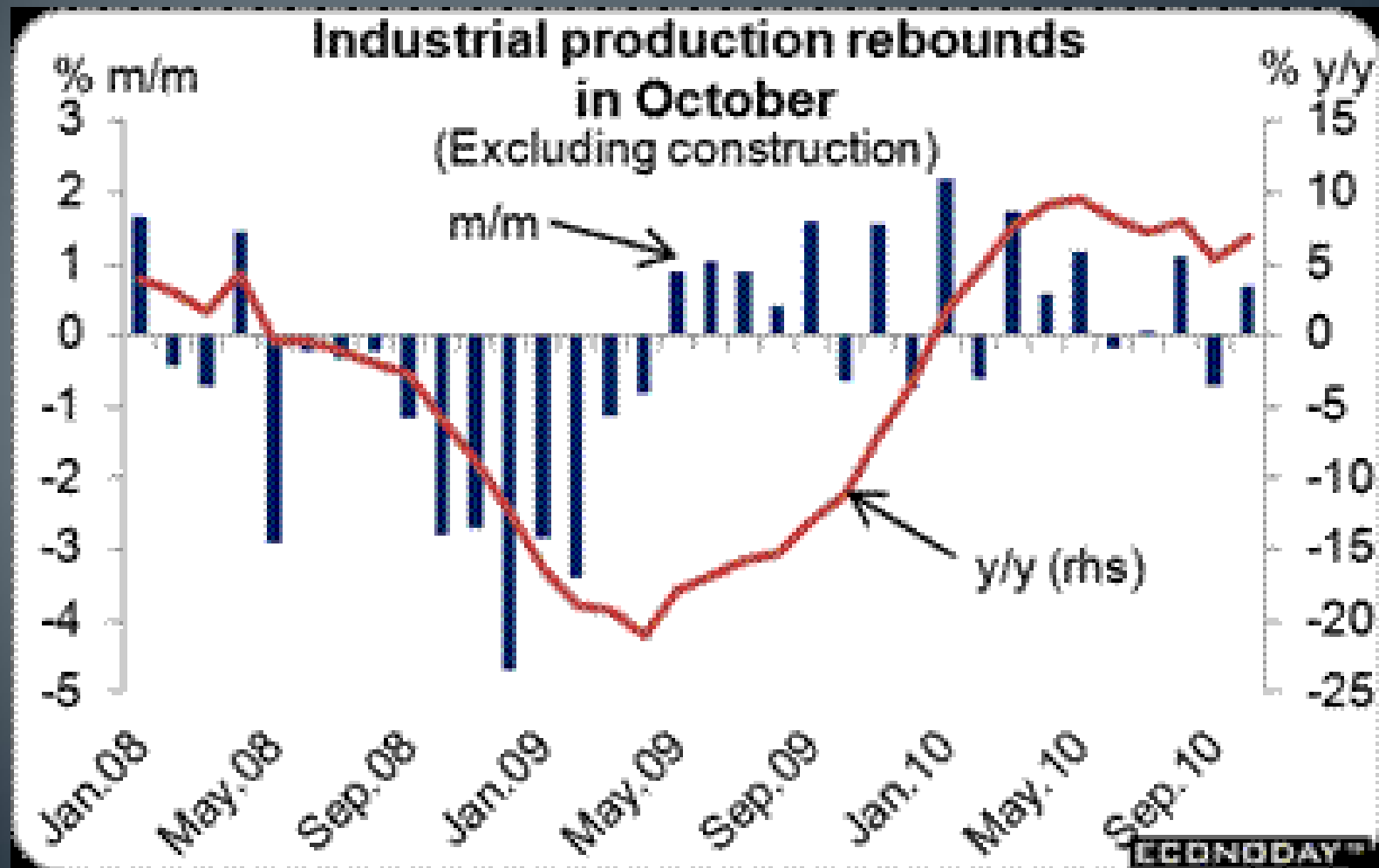
AB – ENFLASYON

AB – ENFLASYON-Ülkeler

AB – SANAYİ ÜRETİMİ

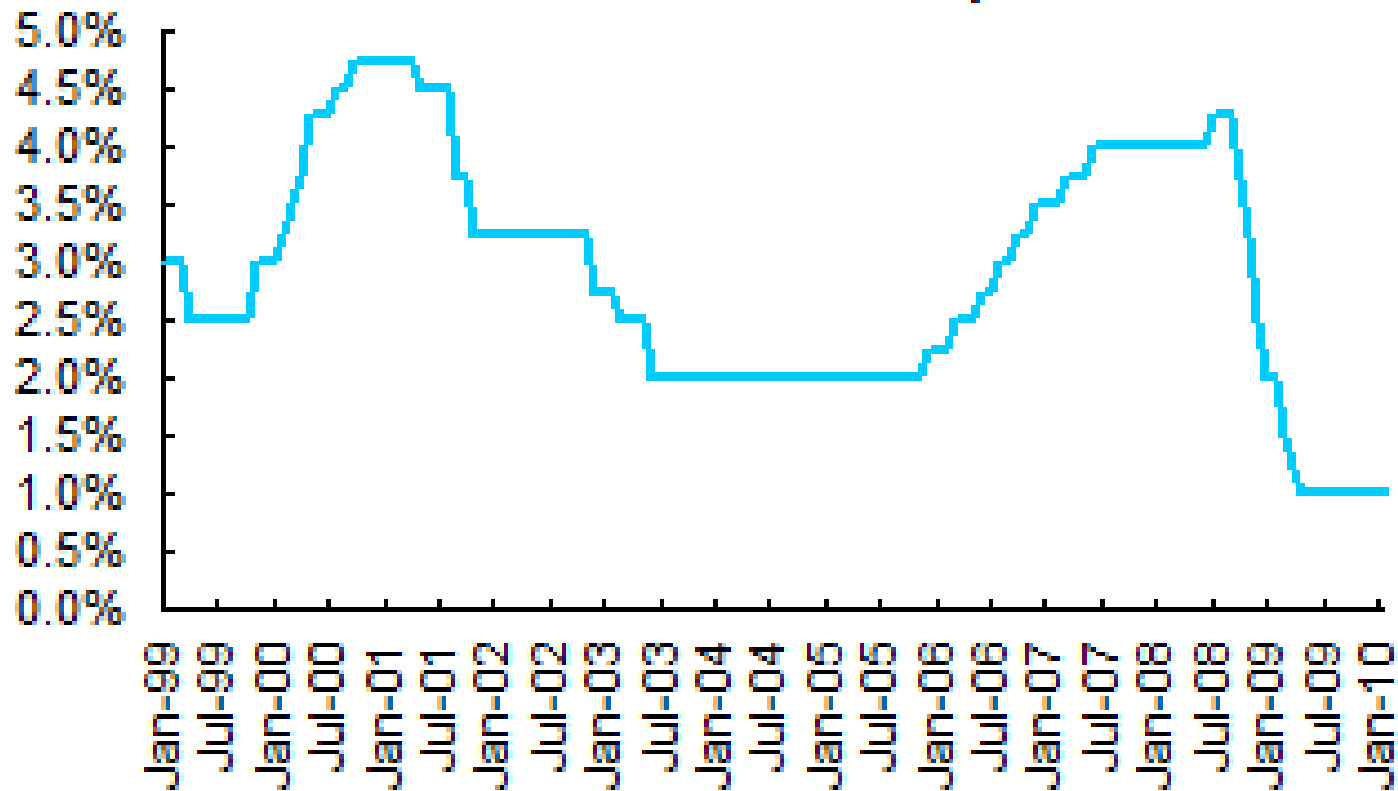

AB –DIŞ TİCARET

AB – ECB POLITIKA FAIZI

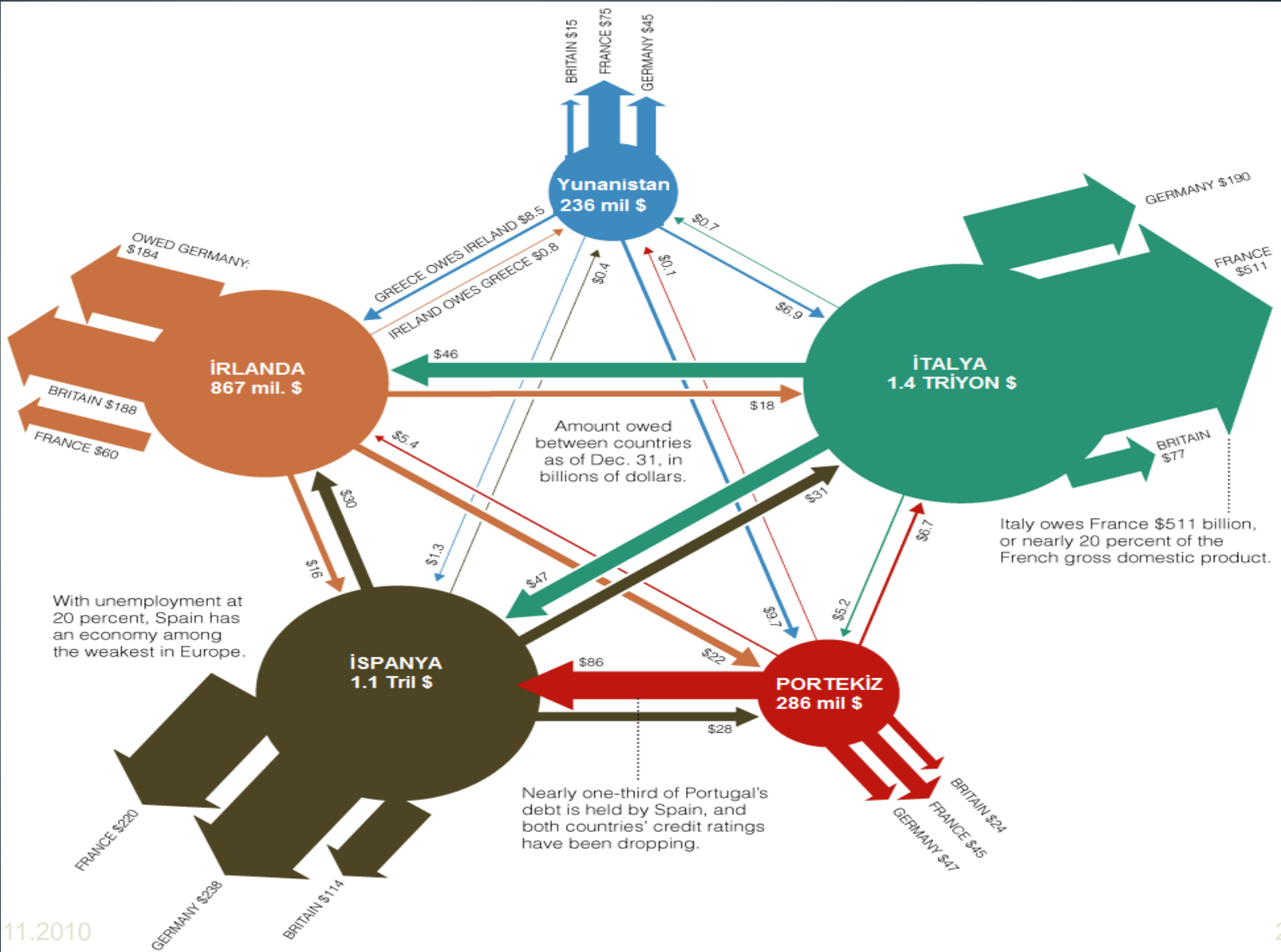
ECB interest rate -- 1.0 percent

ECONODAY™

AB'DEKİ BORÇ SORUNU

AVRUPA BORÇ KRİZİ

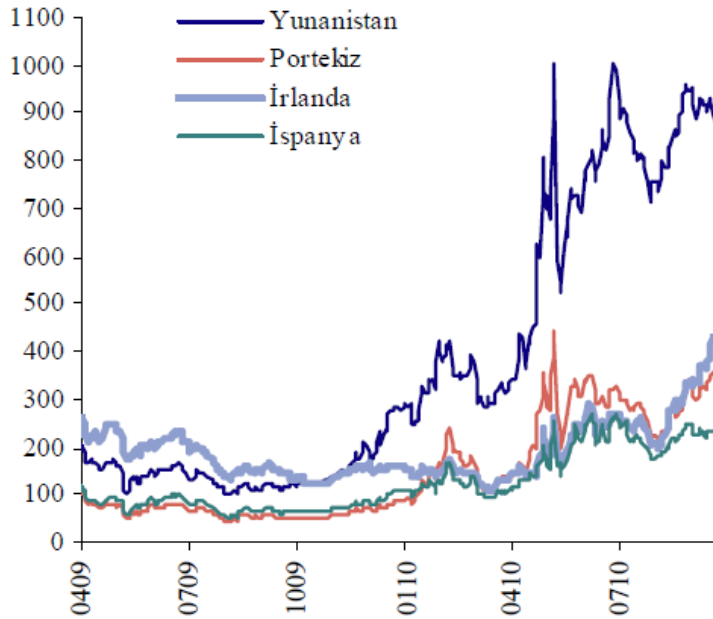

AVRUPA BORÇ KRİZİ

	Toplam Borç↓	İTALYA	İSPANYA	İRLANDA	PORTEKİZ	YUNANİSTAN	ALMANYA	FRANSA	İNGİLTERE	DİĞER
İTALYA	1.4 trilyon \$		47	46	5.2	0.7	190	511	77	523.1
İSPANYA	1.1 Trilyon \$	31		30	28	0.4	238	220	114	469.6
İRLANDA	867 milyar \$	18	16		22	0.8	184	60	188	396.2
PORTEKİZ	286 milyar \$	6.7	86	5.4		0.1	47	45	24	78.5
YUNANİSTAN	236 milyar \$	6.9	1.3	8.5	9.7		45	75	15	81.5
							704	911	418	
							Almanya, Fransa ve İngiltere, borç sorunlu ülkelerden ne kadar alacaklılar?			

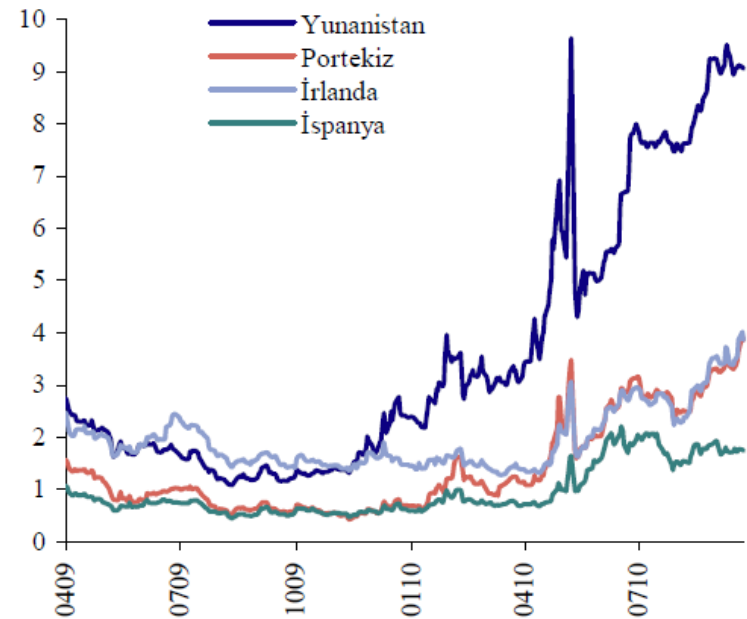
AVRUPA-BORÇ ve FAİZ

Grafik 2.4.2. Seçilmiş Ülkelerin CDS Gelişmeleri
(Baz Puan)

Kaynak: Bloomberg.

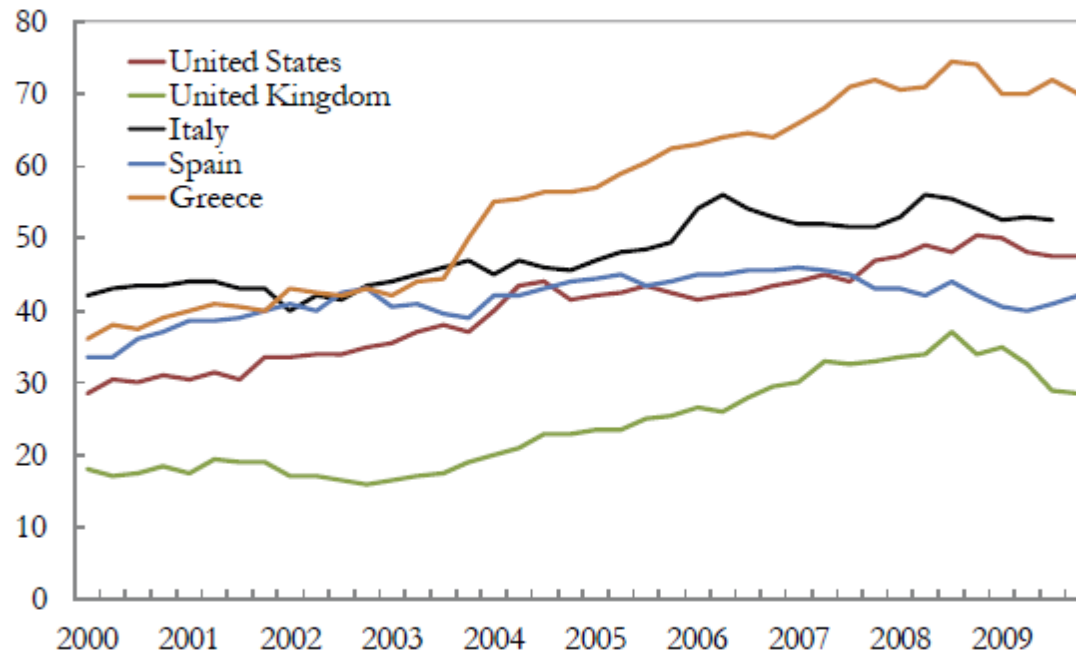
Grafik 2.4.3. Seçilmiş Ülke Tahvillerinin Alman Tahvilleriyle Getiri Farkı (10 Yıl Vadeli, Yüzde)

Kaynak: Bloomberg.

BORÇLARDAKİ YABANCI ORANI

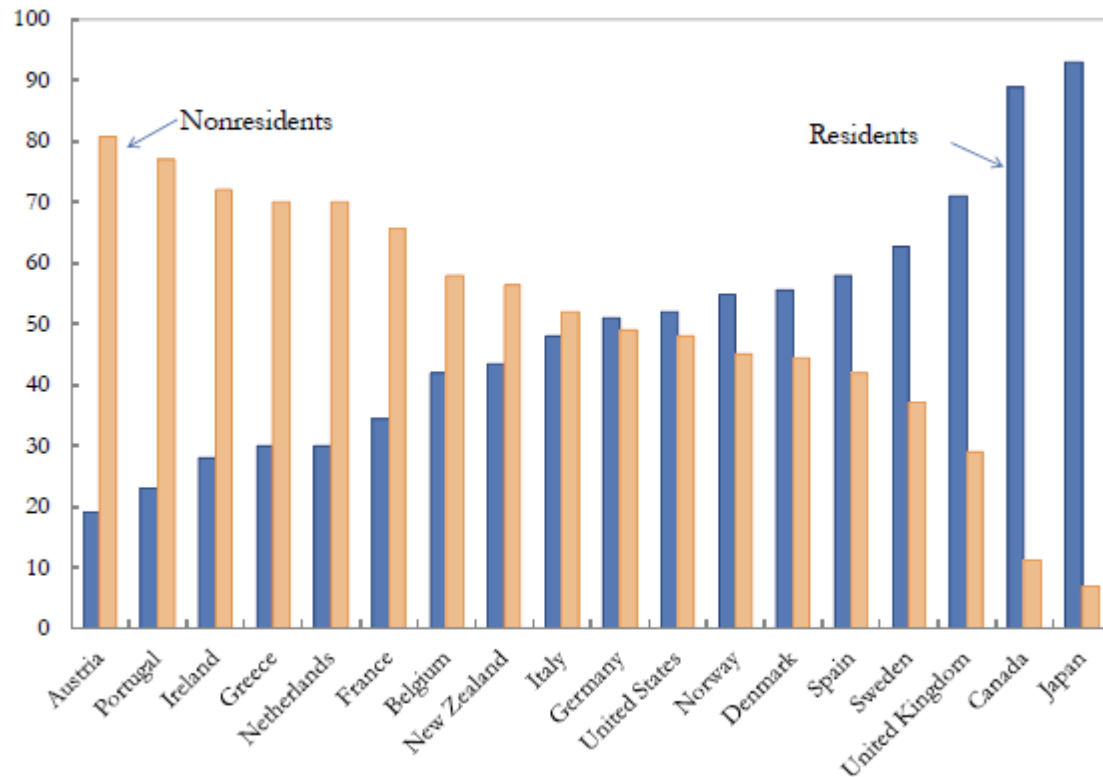
Figure 2.5. Nonresident Holding of Government Debt
(Percent of total)

Source: Bank for International Settlements, 2010.

BORÇLARDAKİ YABANCI ORANI

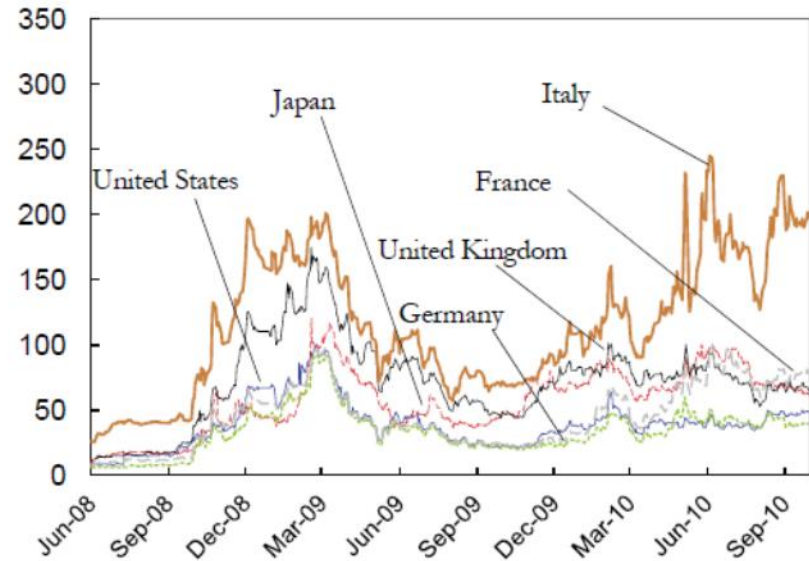
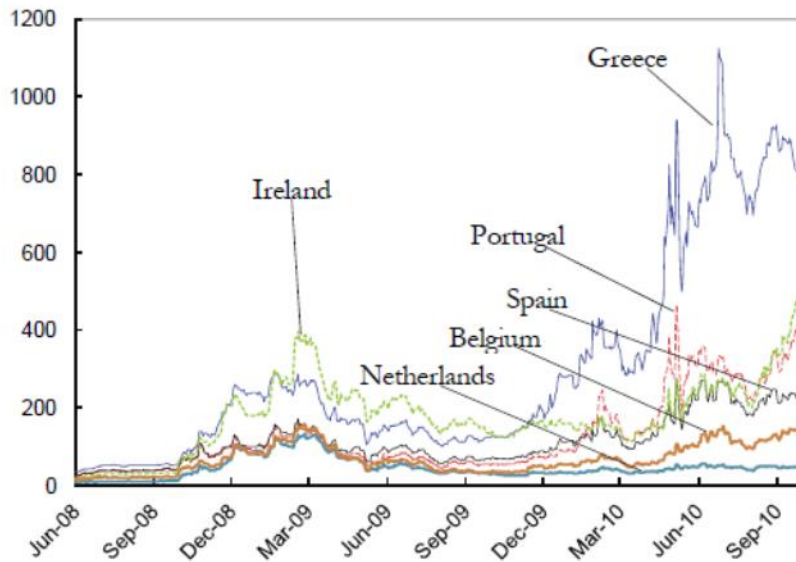
Figure 26. Government Debt Holding by Residence
(Percent of total)

Source: OECD, 2010.

AVRUPA-BORÇ ve FAİZ

b.Credit Default Swap Spreads (*Basis points*)

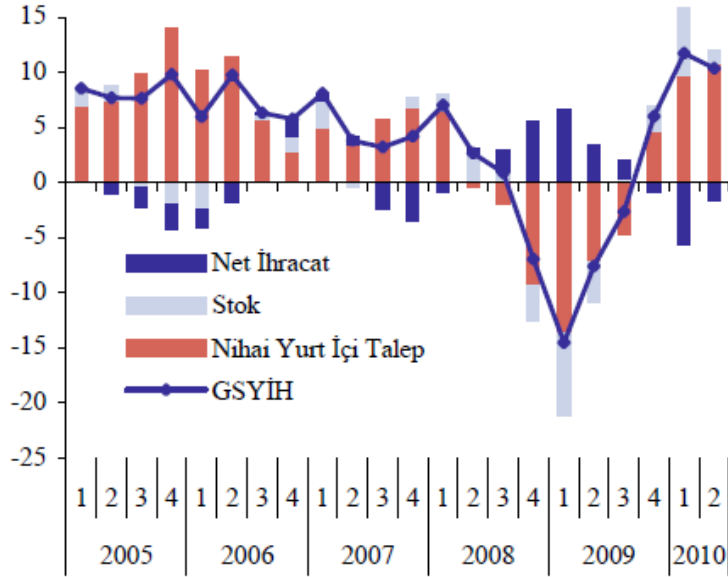

Source: Datastream.

TÜRKİYE

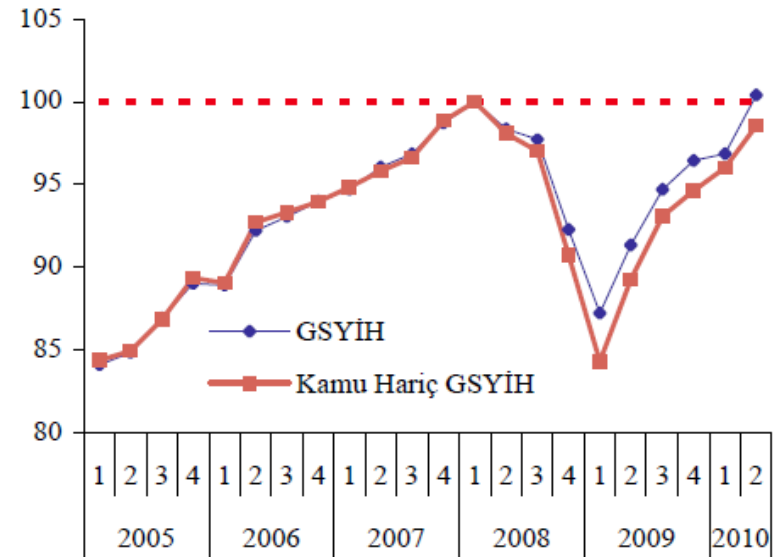
TÜRKİYE- Büyüme

Grafik 4.1.1. Dönemler İtibarıyla GSYİH Yıllık Büyüme Oranı ve Talep Unsurlarının Büyüme Katkıları (Puan)

Kaynak: TÜİK.

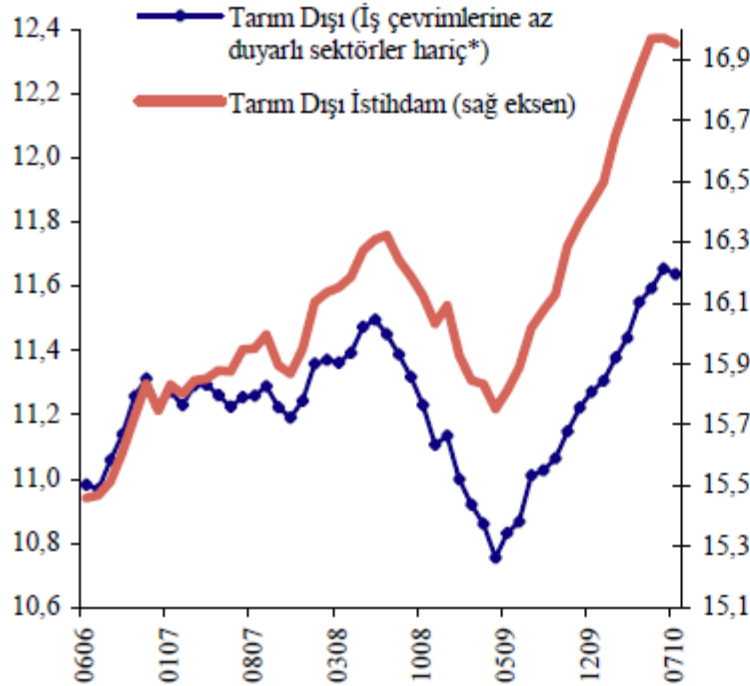
Grafik 4.1.2. GSYİH (Mevsimsellikten Arındırılmış, 2008 Ç1=100)

Kaynak: TÜİK, TCMB.

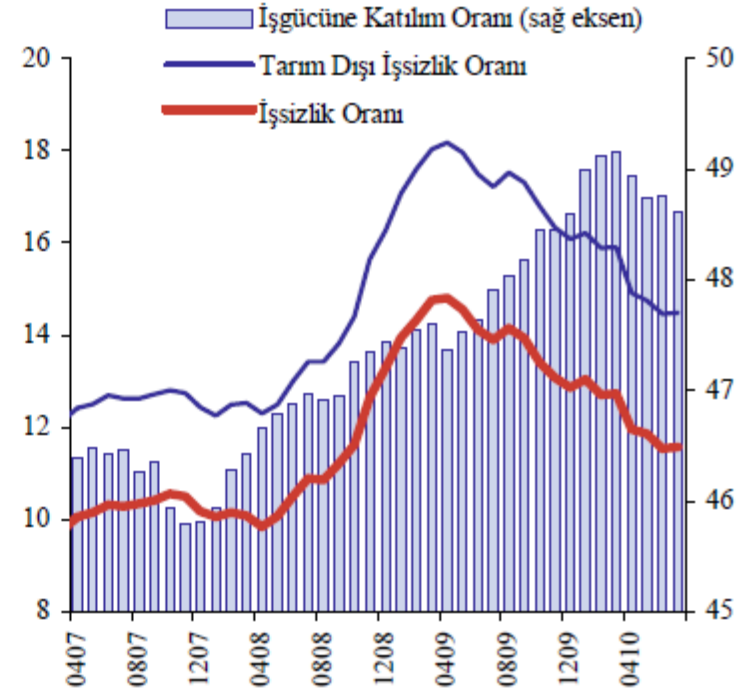
TÜRKİYE- İşsizlik ve İstihdam

Grafik 4.3.1. Tarım Dışı İstihdam
(Mevsimsellikten Arındırılmış, Milyon Kişi)

*İş çevrimlerine daha az duyarlı sektörler Toplum Hizmetleri ile Mali Kuruluşlar, Gayrimenkul Kiralama, İş Hizmetleridir.
Kaynak: TÜİK, TCMB.

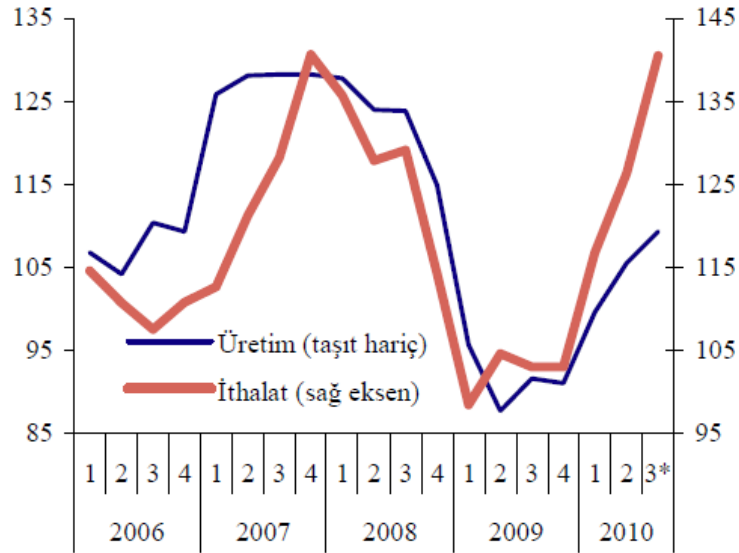
Grafik 4.3.2. İşsizlik Oranları
(Mevsimsellikten Arındırılmış, Yüzde)

* Temmuz ayı itibarıyla.
Kaynak: TÜİK, TCMB.

TÜRKİYE- Yatırım

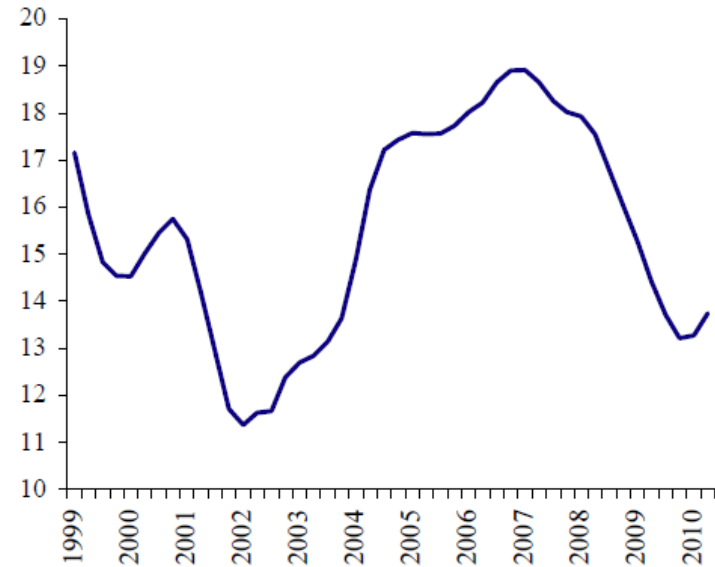
Grafik 4.1.7. Sermaye Malları Üretim ve İthalat Miktar Endeksleri
(Mevsimsellikten Arındırılmış, 2005=100)

* Temmuz-Ağustos dönemine ait verileri kapsamaktadır.

Kaynak: TÜİK, TCMB.

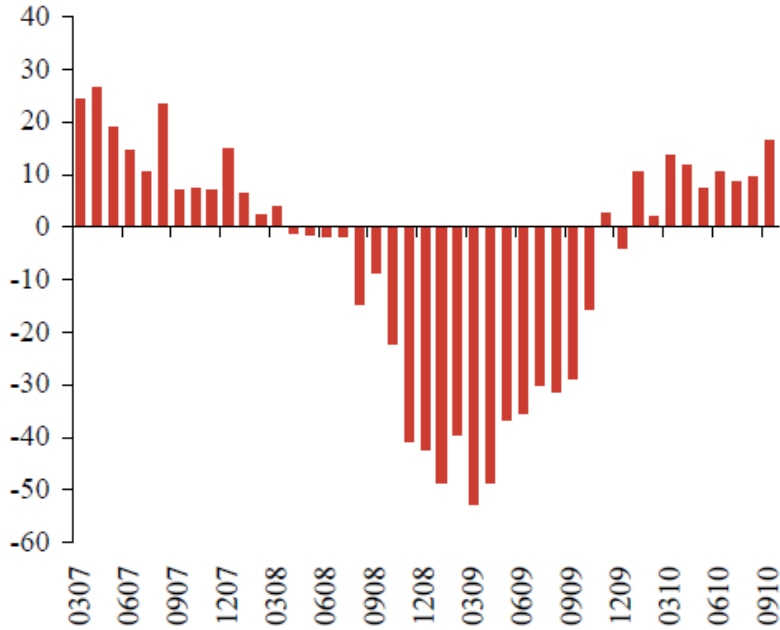
Grafik 4.1.8. Özel Yatırımlar/GSYİH Oranı
(Cari Fiyatlarla, Yüzde, Yıllık Hareketli Ortalama)

Kaynak: TÜİK.

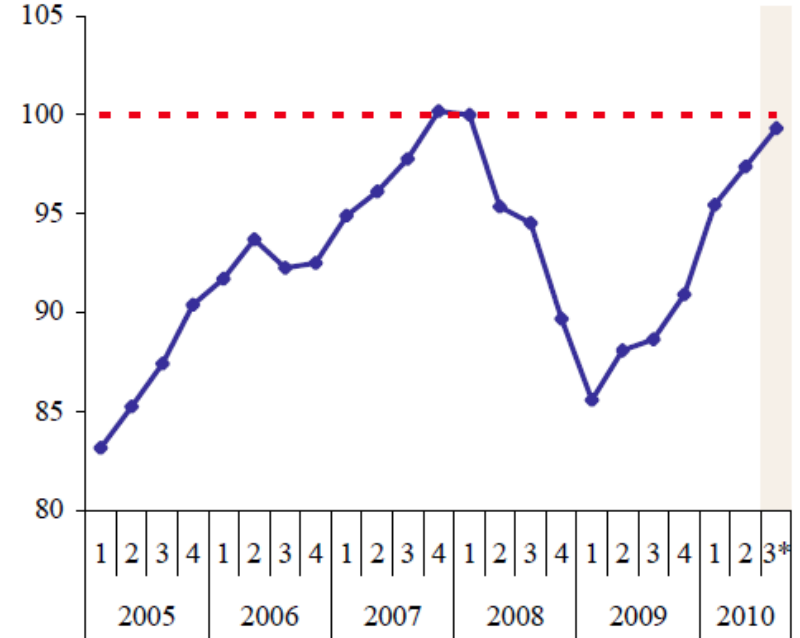
TÜRKİYE- Yatırım

Grafik 4.1.9. İYA Gelecek 12 Ayda Yatırım Harcaması Beklentisi
(Artacak-Azalacak, Mevsimsellikten Arındırılmış)

Kaynak: TCMB.

Grafik 4.1.10. Özel Kesim Talebi
(Mevsimsellikten Arındırılmış, 2008Ç1=100)

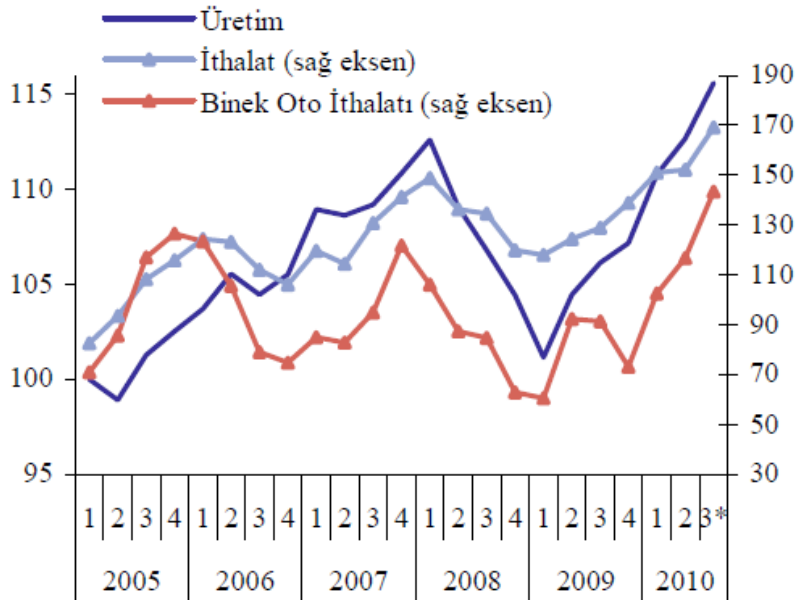

* Tahmin

Kaynak: TÜİK, TCMB.

TÜRKİYE- Üretim ve İthalat

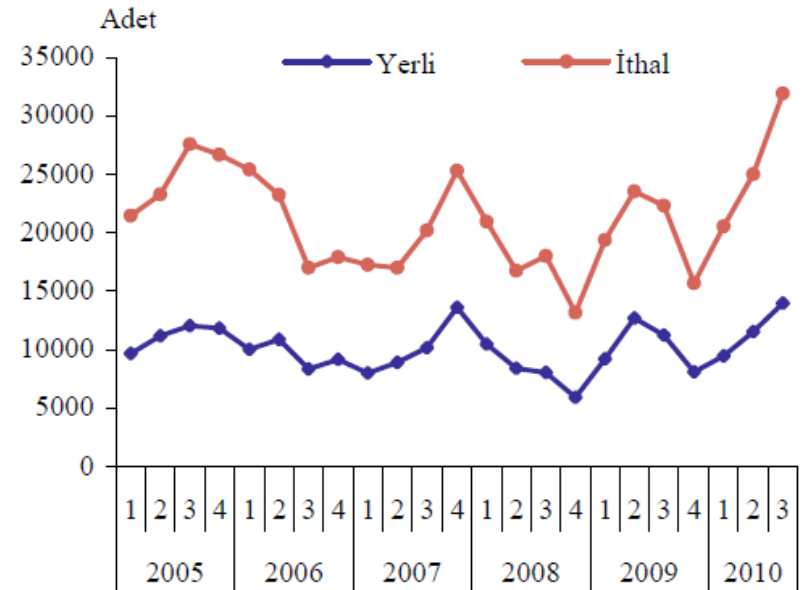
Grafik 4.1.3. Tüketim Malları Üretim ve İthalat Miktar Endeksleri
(Mevsimsellikten Arındırılmış)

* Temmuz-Ağustos dönemine ait verileri kapsamaktadır.

Kaynak: TÜİK, TCMB.

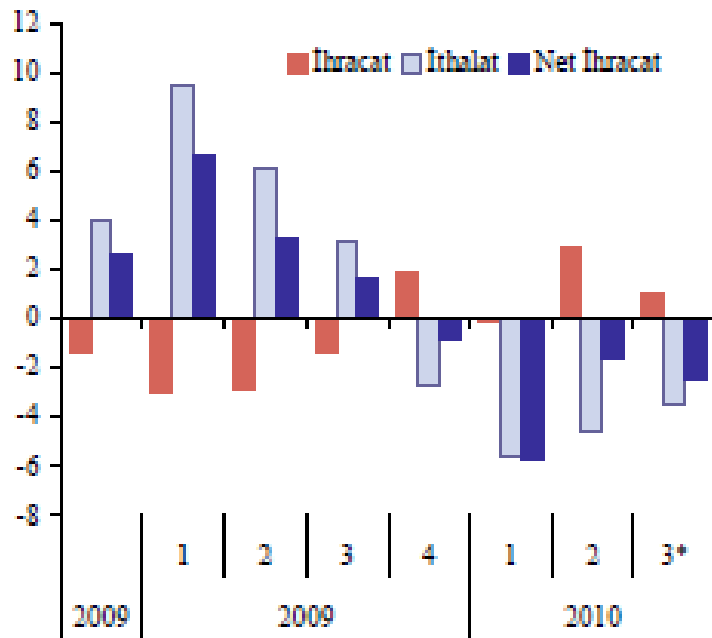
Grafik 4.1.4. Yurt İçi Otomobil Satışları
(Mevsimsellikten Arındırılmış)

Kaynak: ODD, TCMB.

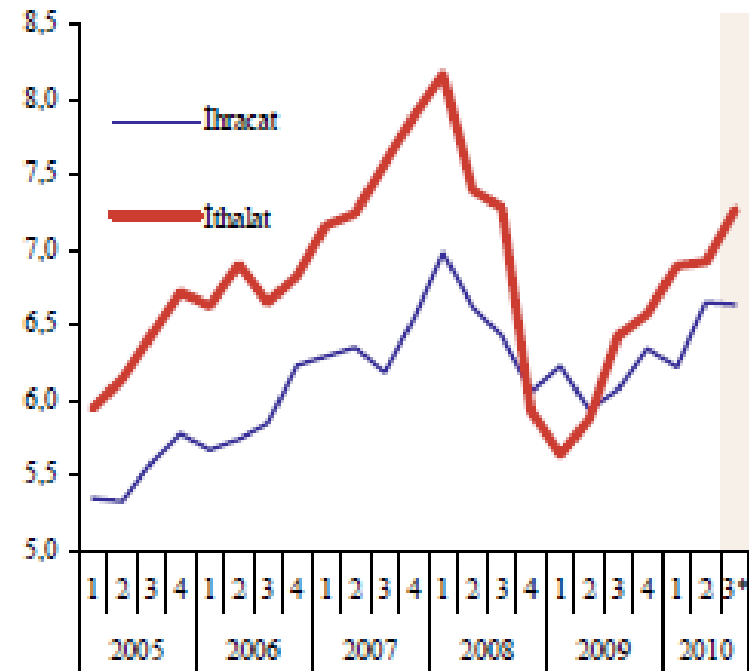
TÜRKİYE- İthalat-İhracat

Grafik 4.2.1. İhracat, İthalat ve Net İhracatın Yıllık Büyümeye Katkısı (Yüzde Puan)

* Tahmin.
Kaynak: TÜİK, TCMB.

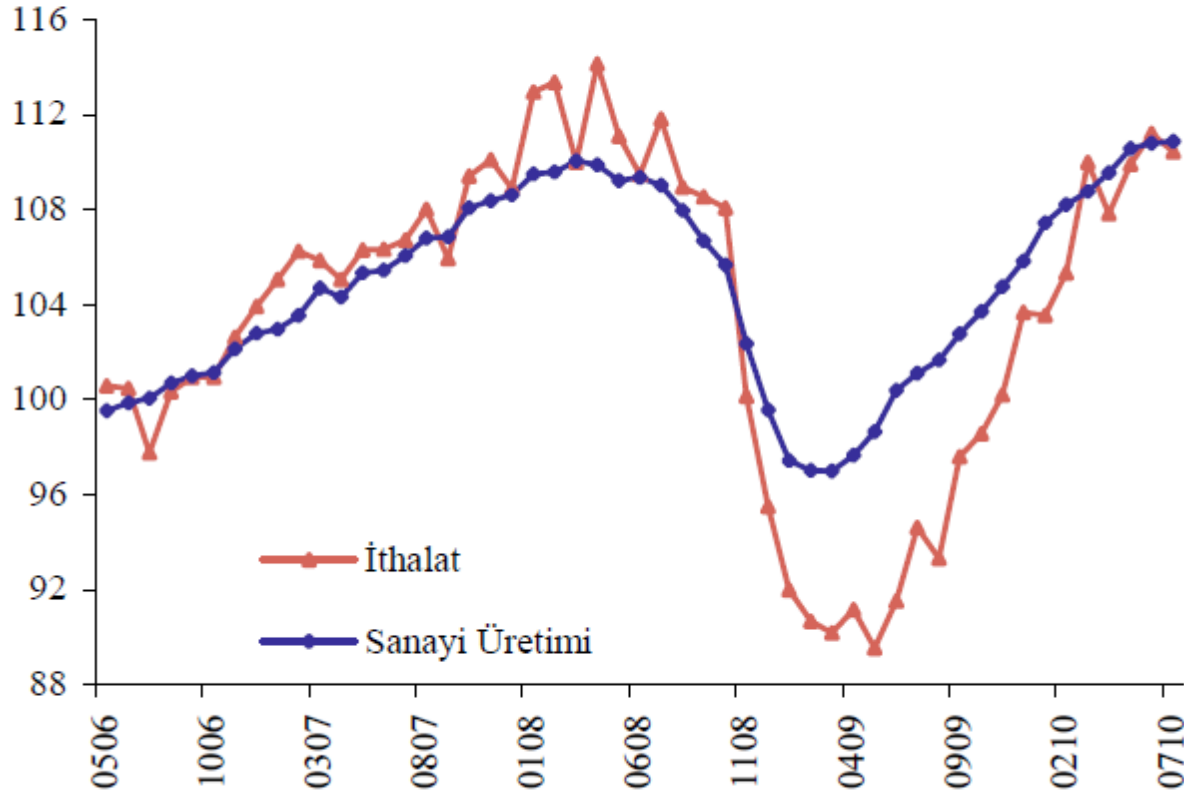
Grafik 4.2.2. Mal ve Hizmet İhracat ve İthalatı (Mevsimsellikten Arındırılmış, 1998 Sabit Fiyatlarıyla, Milyar TL)

* Tahmin.
Kaynak: TÜİK, TCMB.

TÜRKİYE- DIŞ TALEP

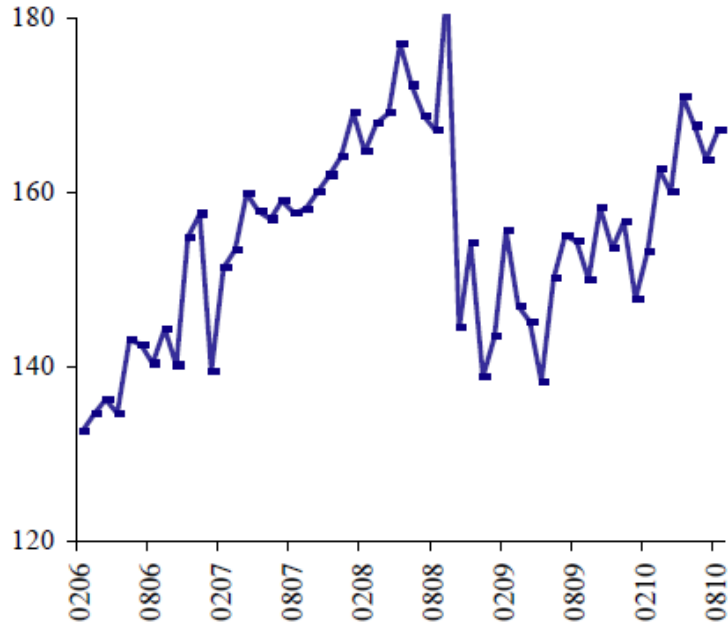
Grafik 4.2.3. Dünya İthalat ve Sanayi Üretim Endeksi
(Mevsimsellikten Arındırılmış, 2006=100)

Kaynak: CBP Netherlands Bureau for Economic Policy Analysis.

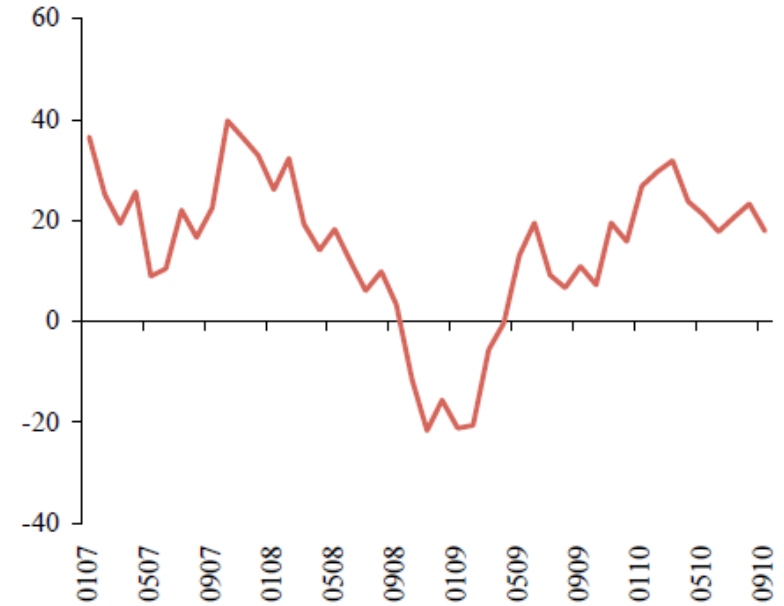
TÜRKİYE- İhracat ve Beklentiler

Grafik 4.2.4. Altın Hariç İhracat Miktar Endeksi
(Mevsimsellikten Arındırılmış, 2003=100)

Kaynak: TÜİK, TCMB.

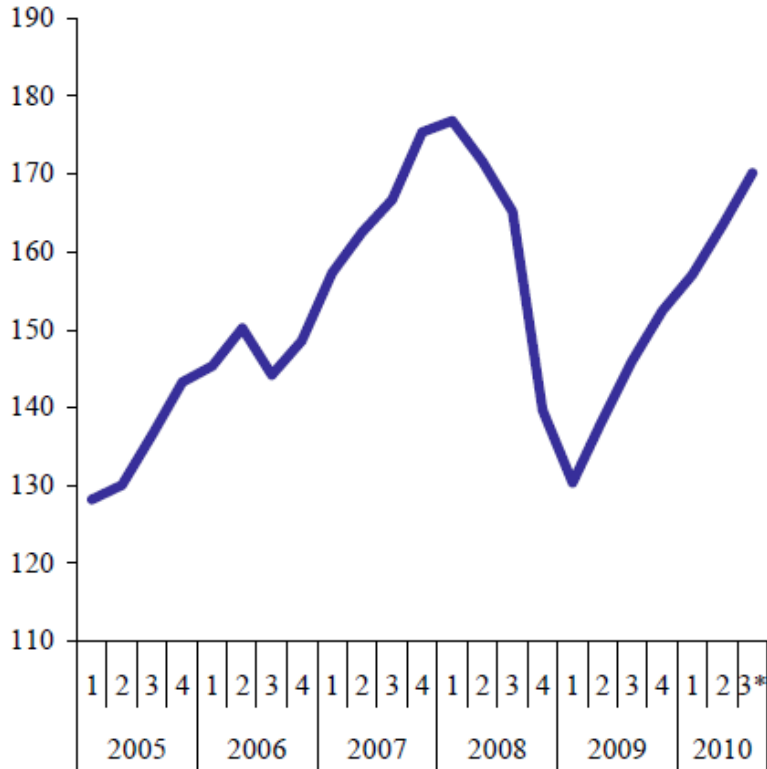
Grafik 4.2.5. İYA Gelecek Üç Aya İlişkin İhracat Sipariş Beklentileri
(Mevsimsellikten Arındırılmış)

Kaynak: TCMB.

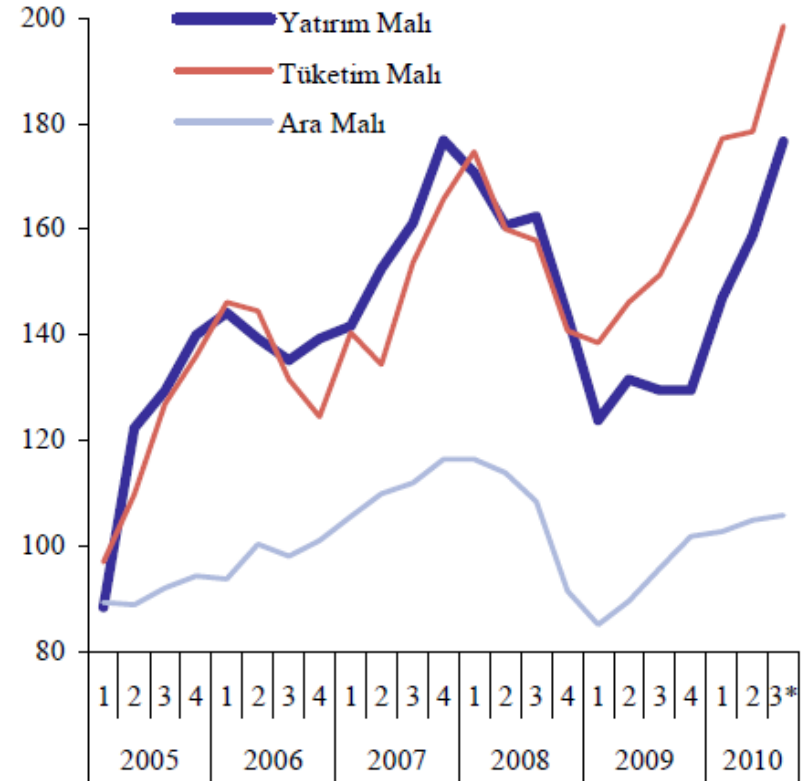
TÜRKİYE- İthalat ve Beklentiler

Grafik 4.2.6. İthalat Miktar Endeksi
(Mevsimsellikten Arındırılmış, 2003=100)

* Temmuz-Ağustos dönemine ait verileri kapsamaktadır.
Kaynak: TÜİK, TCMB.

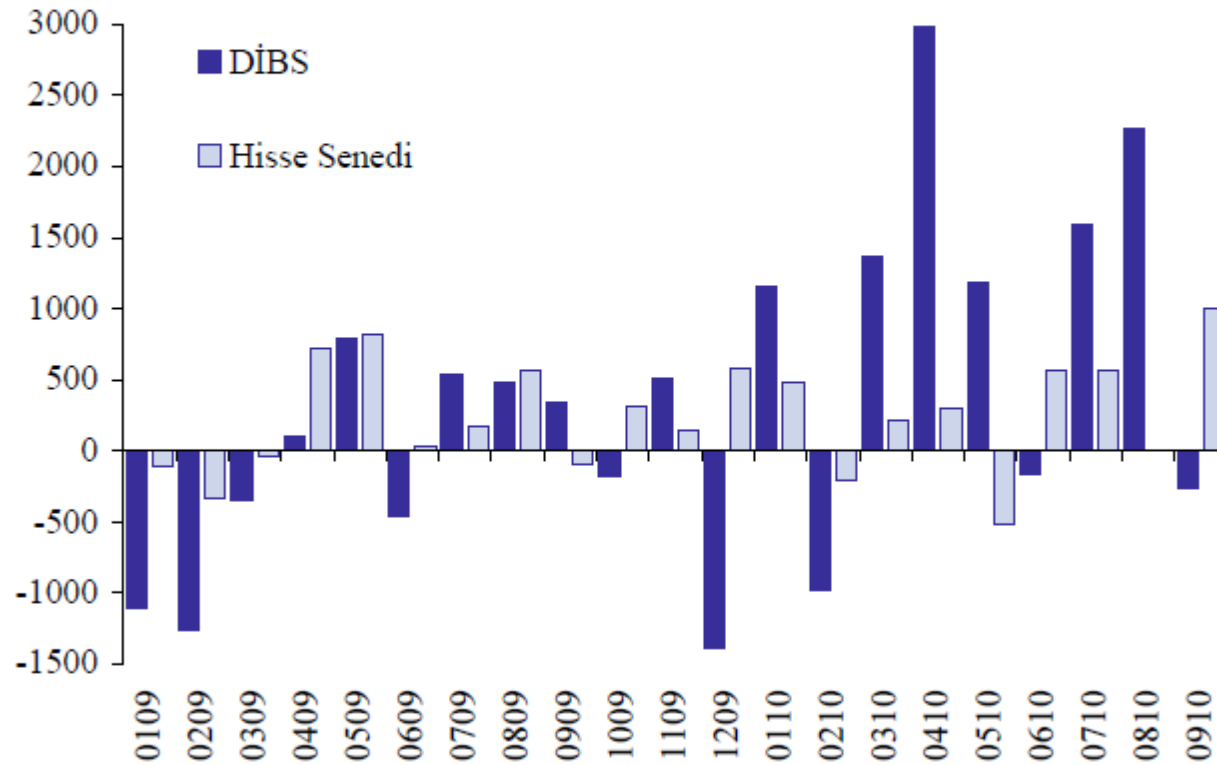
Grafik 4.2.7. Alt Kalemler İtibarıyla İthalat Miktar Endeksi
(Mevsimsellikten Arındırılmış, 2005=100)

* Temmuz-Ağustos dönemine ait verileri kapsamaktadır.
Kaynak: TÜİK, TCMB.

TÜRKİYE- Yabancı Sermaye

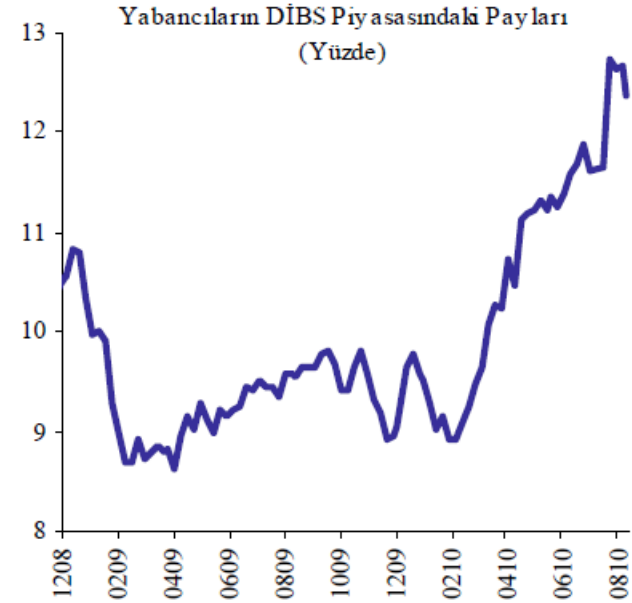
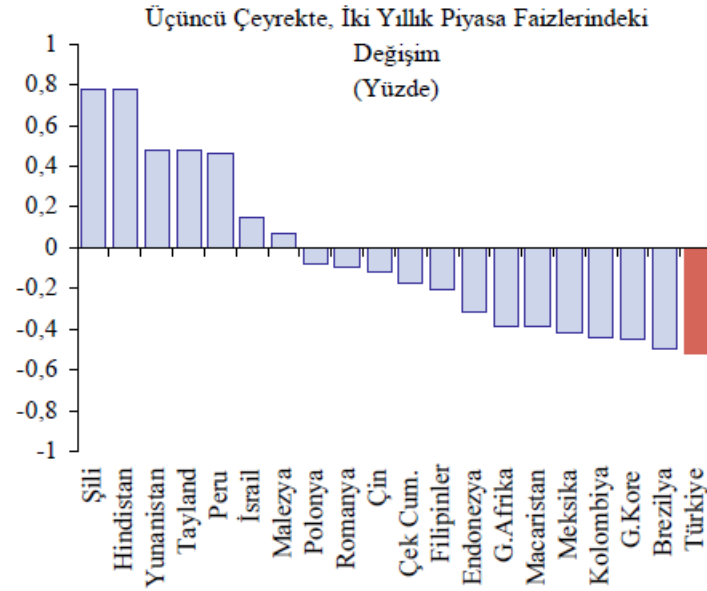
Grafik 5.1.2. Yurt Dışı Yerleşiklerin Net Portföy Hareketleri
(Endeks ve Faiz Etkisinden Arındırılmış, Milyon ABD Doları)

Kaynak: TCMB.

TÜRKİYE- Faizler

Grafik 5.1.7. Piyasa Faizlerinin Seyri ve Yabancıların DİBS Piyasasındaki Payları

Kaynak: Bloomberg, TCMB.

ALTIN

ALTININ ÖNLENEMEYEN YÜKSELİŞİ

ALTIN NEDEN YÜKSELİYOR?

BELİRSİZLİK!

**Borçlar
Ödenemezse!**

**Enflasyon
Patlarsa!**

SONUÇLAR

SONUÇ OLARAK...

- FED daha fazla para basmaya karar verdi ve ekonomi toparlanmazsa daha fazla para basacak
- Enflasyon FED için bir sorun değil
- Amerikan ekonomisi toparlayacak ve istihdam yaratmaya başlayacaktır. Fakat toparlanma yavaş olacaktır. İkinci dip olasılığı çok zayıf.
- Avrupa'da taşlar yerinden oynamıştır. AB'nin borçlu ülkeleri yeni krizleri yaratmaya adaydır.
- Alman ekonomisi hızla toparlanmaktadır, fakat Euro bölgesindeki büyüme hala zayıftır.

SONUÇ OLARAK...

- AB bölgesinde de büyüme kısa sürede güçlü bir hal almayacaktır.
- Asya ve Çin'deki büyüme bir miktar yavaşlayacak ama ciddi bir sorun yaratmayacaktır.
- ABD'nin bastığı paralar, gelişmekte olan ülkelerde yeni balonlar oluşturmaya adaydır.
- Türkiye'de büyümede ve borç dinamiklerinde sorun yoktur.
- İç talep hızla artmakta ve bu talep kredilerle desteklenmektedir.
- Merkez Bankası aldığı son kararlarla bu gidişatı durdurmayı amaçlasa da, kısmi etkisi olacaktır.
- İşletmeler, hala geleceğe dair endişeler taşımaktadır ve haklıdırlar.
- Türkiye'de iç talepteki artış, büyümeye katkı yaparken, ithalatı körükleyerek, cari açığın artmasına neden olacaktır.

SONUÇ OLARAK...

- 2011 seçimleri nedeniyle kamu harcamaları geçen yıla göre en az yüzde 20 oranında artacaktır. Bu durum talebi daha da kamçılatabilir.
- Seçim sonrasında kemerler şiddetle sıkılmak zorunda kalınabilir ve cari açık ciddi bir problem olmaya aday olacaktır.
- 2011 yılı 2010'dan daha iyi bir yıl olmaya adaydır
- 2011 yılının sonlarına doğru tüm dünya genelinde enflasyon sorunu baş gösterecek ve faizler artmaya başlayacaktır.
- 2012 yılında dünya daha büyük krizlere gebe dir. Enflasyon ve durgunluk birlikte ortaya çıkacaktır.